

ΤΕΙ Ι.Π.ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΥΝ/ΚΩΝ ΕΠΙΧ/ΣΕΩΝ
& ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ – ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ
& ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ.
–ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ «ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ»

ΦΟΙΤΗΤΕΣ: ΦΛΩΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ &
ΦΛΩΡΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ

1020

Ι.Π.ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	σελ 3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	σελ 5-10
1.1. Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ	σελ 5
1.2. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ.	σελ 9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	σελ 12-17
2.1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	σελ 12
2.2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ	σελ 13
2.3. Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΩΝ: ΕΝΑ ΒΑΣΙΚΟ <<ΕΡΓΑΛΕΙΟ>> ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	σελ 17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΤΑΞΕΩΝ	σελ 19-24
3.1. ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΑ	σελ 19
3.2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ	σελ 20
3.3. ΒΑΣΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ.	σελ 22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	σελ 26-35
4.1. ΓΕΝΙΚΑ	σελ 26
4.2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	σελ 28
4.3. ΒΑΣΙΚΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	σελ 30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΚΥΡΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	σελ 37
5.1. ΚΥΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	σελ 37
5.2. ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	σελ 37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	σελ 39-45
6.1. ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	σελ 39
6.2. Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	σελ 40
6.3. ΑΝΤΙΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	σελ 43

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	σελ 47-51
7.1. ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	σελ 47
7.2. ΚΙΝΗΤΡΑ – ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ – ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ	σελ 48
7.3. ΠΟΙΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ	σελ 49
7.4. ΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΛΑΧΕΙΟΠΩΛΩΝ	σελ 50

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	σελ 52-59
8.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	σελ 52
8.2. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΥΧΩΝ	σελ 54
8.2.1. Ο ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΥΧΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	σελ 55
8.2.2. ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟΣ ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΘΗΝΩΝ	σελ 57
8.2.3. ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΣΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΚΤΕΛ Ν. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΣΥΝ. Π. Ε.	σελ 58

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	σελ 61-81
9.1. Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ	σελ 61
9.2. Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ	σελ 62
9.3. ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ	σελ 63
9.4. Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ	σελ 63
9.5. Η ΠΕΛΑΤΕΙΑ ΤΗΣ	σελ 64
9.6. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	σελ 64
9.7. Η ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΗΣ	σελ 65

ΕΠΙΛΟΓΟΣ	σελ 82-83
-----------------	-----------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	σελ 84-86
--------------------	-----------

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ 87-88
---------------------	-----------

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Από τη στιγμή που ο άνθρωπος έρχεται στο κόσμο αποτελεί μέρος όχι μόνο της κοινωνίας αλλά και της οικονομίας, αφού για την επιβίωση και την ανάπτυξή του χρειάζεται να καταναλώνει προϊόντα δηλαδή αγαθά και υπηρεσίες, που με άμεσο ή έμμεσο τρόπο του παρέχουν καταναλωτική χρησιμότητα, με άλλα λόγια ικανοποιούν διάφορες ανάγκες του και κατά συνέπεια η κατανάλωση αγαθών και υπηρεσιών.

Ο άνθρωπος διαγράφοντας μία πορεία ζωής ως οικονομική παραγωγική μονάδα, όπως προαναφέρθηκε έχει δημιουργήσει μια σειρά αναγκών οικονομικών και κοινωνικών, οι οποίες εάν επέλθει κάποιος πιθανός πρόωρος ή μη κίνδυνος, δημιουργεί οικονομικές απαιτήσεις όπου δε δύναται να καλύψει ο ίδιος με το εισόδημά του.

Η απαίτηση της ικανοποίησης του κινδύνου και όχι της αισχροκέρδειας ή της κερδοσκοπίας καλείται να καλύψει ο θεσμός των ασφαλειών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

1.1. Η ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Όπως είδαμε ο κίνδυνος μπορεί να ορισθεί με πολλούς τρόπους. Το ίδιο και η ασφάλιση. Μπορεί κανείς να τη δει με πολλές οπτικές : νομική, οικονομική, ιστορική, αναλογιστική, κοινωνιολογική κ.λ.π. Αντ' αυτού θεωρούμε καλύτερο να επικεντρωθούμε στα συνήθη στοιχεία που χαρακτηρίζουν ένα ασφαλιστικό πρόγραμμα, αφού βέβαια πρώτα δώσουμε έναν ορισμό που τα περιλαμβάνει.

Ασφάλιση

... είναι η συγκέντρωση τυχαίων κινδύνων με τη μεταφορά τους σε ασφαλιστές που συμφωνούν να αποζημιώνουν τους ασφαλισμένους για τις τυχαίες απώλειες ή να παρέχουν άλλες χρηματικές παροχές ή υπηρεσίες που συνδέονται με τον κίνδυνο (Επιτροπή Ασφαλιστικής Ορολογίας της Αμερικάνικης Ένωσης Κινδύνου και Ασφάλισης).¹

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Όπως φαίνεται και από τον προηγούμενο ορισμό, η ασφάλιση έχει τα εξής διακεκριμένα χαρακτηριστικά :

- συγκέντρωση κινδύνων
- πληρωμή τυχαίων συμβάντων
- μεταφορά κινδύνου
- αποζημίωση

¹ COORDINATORS COLLEGE, Μέλος του ομίλου επιχειρήσεων Ε. Καρναχωρίτη, <<Η Εκπαιδευτική Δύναμη στην Ασφαλιστική Βιομηχανία>>, Αθήνα 2003.

Κινδύνων Συγκέντρωση

Αποτελεί την καρδιά της ασφάλισης. Πρόκειται για την κατανομή των ζημιών που εμφανίζονται σε λίγους στο γενικό σύνολο, ώστε στην πράξη η μέση ζημιά αντικαθιστά την πραγματική. Η κοινοπραξία αυτή προϋποθέτει την συγκέντρωση μεγάλου αριθμού ομοιογενών κινδύνων, ώστε να λειτουργεί ο Νόμος των Μεγάλων Αριθμών για να δώσει ακριβή πρόβλεψη των μελλοντικών ζημιών. Κοντολογίς η συγκέντρωση αυτή συνεπάγεται :

1. την κατανομή των απωλειών σε όλους τους ασφαλισμένους
2. την πρόβλεψη των μελλοντικών ζημιών με σχετική ακρίβεια²

Εις ότι αφορά το πρώτο, ας δούμε το εξής παράδειγμα. Έστω σαν 1000 γεωργοί που συμφωνούν ότι αν καταστραφεί από φωτιά το σπίτι οποιουδήποτε από αυτούς θα αποζημιωθεί από τους άλλους. Έστω ότι κάθε σπίτι αξίζει είκοσι εκατομμύρια δρχ. Και κατά μέσο όρο καίγεται ένα σπίτι το χρόνο. Ο κάθε γεωργός, μέσα από αυτή τη συμφωνία, αντί να αντιμετωπίζει πραγματική ζημιά είκοσι εκατομμυρίων δρχ., αντιμετωπίζει τη μέση ζημιά $20 \text{ εκ. δρχ.} / 1000 = 20.000 \text{ δρχ.}$

Έτσι με την συγκέντρωση μεγάλου αριθμού ομοιογενών περιπτώσεων, ένας ασφαλιστής μπορεί να προβλέψει με σχετική ακρίβεια τις μελλοντικές ζημιές και να μειώσει τον αντικειμενικό κίνδυνο.

Ο Νόμος των Μεγάλων Αριθμών

... σημαίνει ότι όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των περιπτώσεων, τόσο τα πραγματικά αποτελέσματα προσεγγίζουν τα θεωρητικά αναμενόμενα σε άπειρο αριθμό περιπτώσεων. Για παράδειγμα πετώντας ένα νόμισμα

² Η αξία της ανθρώπινης ζωής είναι ανυπολόγιστη. Η ζωή είναι το μέγιστο περιουσιακό στοιχείο κάθε ανθρώπου. Προστατεύοντας την ανθρώπινη ζωή, προστατεύουμε όλη την περιουσία και ταυτόχρονα τον απαλλάσσουμε από το άγχος, το στρες και την αβεβαιότητα του αύριο.

στον αέρα η θεωρητική πιθανότητα να έρθει «γράμματα» είναι 0.5. Αν το ρίξουμε μόνο δέκα φορές μπορεί να έρθουν οκτώ φορές «γράμματα». Αν όμως το ρίξουμε ένα εκατομμύριο φορές τότε ο αριθμός των περιπτώσεων που θα έρθουν «γράμματα», θα είναι περίπου 500.000.

Μία πρακτική εφαρμογή του Νόμου των Μεγάλων Αριθμών είναι η πρόβλεψη των τροχαίων στις μεγάλες εξόδους, όπου κυκλοφορούν εκατομμύρια οχήματα. Αν και δεν γνωρίζουμε ποιοι θα πεθάνουν μπορούμε να προβλέψουμε με σχετική ακρίβεια το πόσοι θα πεθάνουν.

Στις περισσότερες ασφαλίσεις ο αναλογιστής σπάνια γνωρίζει την πραγματική πιθανότητα απώλειας. Οι εκτιμήσεις για την μέση συχνότητα και σοβαρότητα των απωλειών πρέπει να βασίζονται στην προηγούμενη εμπειρία. Αν υπάρχει επαρκής μεγάλος αριθμός ομοιογενών περιπτώσεων η εμπειρία αυτή αποτελεί καλή προσέγγιση για το μέλλον, εφόσον γνωρίζουμε ότι ο αντικειμενικός κίνδυνος μεταβάλλεται αντιστρόφως ανάλογα με την τετραγωνική ρίζα του αριθμού των περιπτώσεων. Έτσι ο ασφαλιστής μπορεί να προβλέψει τις μελλοντικές ζημιές με μεγαλύτερη ασφάλεια όσο αυξάνει ο αριθμός των περιπτώσεων.

Αυτό είναι πολύ βασικό για τον υπολογισμό ενός «σωστού» ασφαλίστρου από το οποίο ο ασφαλιστής θα μπορεί να πληρώσει όλες τις ζημιές και τα έξοδα διατηρώντας κι ένα λογικό περιθώριο κέρδους.

Πληρωμή τυχαίων συμβάντων

Είναι ένα δεύτερο χαρακτηριστικό της Ιδιωτικής Ασφάλισης. Μία «τυχαία ζημία» είναι μια απώλεια εντελώς απρόβλεπτη και μη αναμενόμενη³. Ο Νόμος των Μεγάλων Αριθμών βασίζεται στην υπόθεση ότι οι ζημιές είναι τυχαίες και εμφανίζονται ακανόνιστα.

³ Όταν αναφερόμαστε σε ένα **απρόβλεπτο γεγονός** συνήθως αναφερόμαστε σε κάτι έκτακτο, που θα προκύψει και επειγόντως θα απαιτήσει την ύπαρξη ενός κεφαλαίου ή σημαντικού χρηματικού ποσού. Μια ατυχία, ένας θάνατος, μια ασθένεια, μια ζημιά στο σπίτι ή στο αυτοκίνητο, μπορούν να είναι απρόβλεπτα γεγονότα.

Μεταφορά κινδύνου

Αποτελεί άλλο βασικό χαρακτηριστικό της ασφάλισης. Το ασφαλιστικό πρόγραμμα μεταφέρει τον καθαρό κίνδυνο από τον ασφαλισμένο στον ασφαλιστή, που βρίσκεται σε ισχυρότερη οικονομική κατάσταση⁴

Αποζημίωση

Τέλος βασικό χαρακτηριστικό της ασφάλισης είναι η αποζημίωση των απωλειών (η οποία σε οποιαδήποτε ασφαλιστική απαίτηση δεν μπορεί να υπερβεί το ασφαλιστικό συμφέρον), δηλαδή αποζημίωση του θύματος, μερική ή ολική, με :

- **Μετρητά:** Ο ασφαλιστής καταβάλλει σε μετρητά το πόσο που δικαιούται ο ασφαλιζόμενος βάσει ασφαλιστικής συμφωνίας.
- **Επισκευή:** Ο ασφαλιστής επισκευάζει τις ζημιές που έχει ασφαλίσει ο ίδιος.
- **Αντικατάσταση:** Ο ασφαλιστής αναλαμβάνει να αντικαταστήσει ο ίδιος με δικά του έξοδα και επιμέλεια κάποια από τα αντικείμενα που έχει ασφαλίσει.
- **Αποκατάσταση:** Ο ασφαλιστής αναλαμβάνει να αποκαταστήσει επαναφέροντας στην πρότερη κατάσταση (πριν συμβεί η ζημιά) το ασφαλισμένο είδος με δική του φροντίδα, έξοδα και επιμέλεια.
- **Σε είδος:** Σε κάποιες μορφές ασφάλισης η αποζημίωση δεν καταβάλλεται σε χρήμα αλλά σε είδος π.χ. στην ασφάλιση οδικής βοήθειας.

⁴ Η μεταφορά κινδύνων αναφέρεται σε διάφορες μεθόδους – πλην της ασφάλισης – με τις οποίες ο κίνδυνος μεταφέρεται αλλού. Τέτοιες μέθοδοι είναι συμβάσεις, leases και συμφωνίες “μη ευθύνης”.

1.2. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ.

Σκοπός της ασφάλισης είναι να υπάρχει ένας μηχανισμός συγκέντρωσης διασκορπισμένων και μεμονωμένων κινδύνων, οι οποίοι ταξινομούνται κατά το δυνατόν σε ομοειδείς κινδύνους, παρακολουθείται το ύψος και η συχνότητα ζημιών της κάθε κατηγορίας κινδύνου, έτσι ώστε να καλύπτονται οι ζημιές της κάθε κατηγορίας κινδύνου από το ασφάλιστρο των υπόλοιπων ομοειδών κινδύνων.

Για να μπορεί να ασφαλιστεί ένας κίνδυνος πρέπει να υπάρχουν οι παρακάτω προϋποθέσεις.

1. Να υπάρχει μεγάλος αριθμός ομοειδών ασφαλιζόμενων κινδύνων ώστε να μπορεί να υπολογισθεί η πιθανότητα της ζημιάς καθώς και το σωστό ασφάλιστρο.
2. Η πιθανή ζημιά να μπορεί να προσδιορισθεί για να μπορεί να καθορισθεί και το ύψος της αποζημίωσης.
3. Να υπάρχει το στοιχείο του τυχαίου και της αβεβαιότητας της ζημιάς για να λειτουργεί ο νόμος των πιθανοτήτων.
4. Οι ασφαλιζόμενες μονάδες να είναι μεμονωμένες και ανεξάρτητες ώστε ένα ζημιογόνο γεγονός να μη προκαλεί ζημιά σε πολλούς ασφαλιζόμενους κινδύνους ταυτόχρονα, γεγονός που θα ήταν καταστροφικό και θα διατάρασσε καταστρεπτικά για τον ασφαλιστή το ισοζύγιο πληρωτέων ζημιών και εισπρακτέων ασφαλίσεων.

Ο ασφαλιστής δεν κρατά όλο τον κίνδυνο για λογαριασμό του αλλά ένα μέρος αυτού το οποίο είναι το λεγόμενο Πλήρες Ιδίας Κράτησης. Έτσι προκειμένου να εξασφαλίσει τη δυνατότητα κάλυψης κεφαλαίου πέρα

από τα όρια της Ιδίας Κράτησής του καταφεύγει στην Αντασφάλιση.(Ασφάλιση της ασφάλισης)

Επομένως:

Πλήρες Ιδίας Κράτησης +Αντασφάλιση =Πλήρες Ασφάλισης⁵.

⁵ Αντάσφαλιση είναι η μεταφορά μέρους ή του συνόλου της ασφάλισης από έναν ασφαλιστή σε άλλο. Η εταιρεία που αρχικά αναλαμβάνει την κάλυψη καλείται πρωτασφαλίστρια, ενώ αυτή που αποδέχεται την εκχώρηση αντασφαλίστρια. Το μέρος της ασφάλισης που κρατά η πρωτασφαλίστρια εταιρία λέγεται "ιδία κράτηση" ενώ το εκχωρούμενο αντασφάλιση. Τέλος, ο αντασφαλιστής μπορεί να αντασφαλισθεί εκ νέου σε άλλο ασφαλιστή (επανεκχώρηση).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

2.1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η ασφάλιση είναι αναντικατάστατος μοχλός οικονομικής τεχνολογικής και κοινωνικής ανάπτυξης απέναντι σε απρόβλεπτα ή προβλεπόμενα καταστροφικά γεγονότα.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ

1. Με την αποκατάσταση των ζημιών
2. Με την ενθάρρυνση των αποταμιεύσεων
3. Με την χρηματοδότηση των επενδύσεων

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ

1. Με τη συμπλήρωση των κοινωνικών ασφαλίσεων με την κάλυψη προσωπικών κινδύνων.
2. Με την αύξηση της απασχόλησης.
3. Με επενδύσεις που έχουν κοινωφελή χαρακτήρα.
4. Με την πρόσληψη, αποφυγή και απομάκρυνση κινδύνων και κατά συνέπεια με τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής μας.

2.2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Η ασφαλιστική αγορά είναι το σύνολο των φορέων που συντελούν στη λειτουργία της κοινωνικής και ιδιωτικής ασφάλισης⁶.

1.Υπουργείο Ανάπτυξης – Γ. Δ. Εμπορίου (Διεύθυνση Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων και Αναλογιστικής).

Είναι η εποπτεύουσα αρχή της ιδιωτικής ασφάλισης και όλων των εμπλεκομένων στην ασφαλιστική βιομηχανία.(Πλ. Κάνιγγος 10 Αθήνα).

2. Ασφαλιστικές επιχειρήσεις:

Είναι Ανώνυμες Εταιρείες οι οποίες λειτουργούν υπό την κρατική εποπτεία, με αυστηρές προϋποθέσεις, μεγάλα κεφάλαια, εξασφαλισμένες φερεγγυότητες κ.λ.π.

Η λειτουργία τους βασίζεται σε ιδιωτικό-οικονομικούς κανόνες με βάση το κέρδος, επιτελώντας ταυτόχρονα και κοινωνικό έργο.

Ο νόμος που στοιχειοθετεί το πλαίσιο λειτουργίας των ασφαλιστικών εταιριών είναι ο Ν.400/1970 όπως ισχύει τροποποιημένος και συμπληρωμένος από τον Ν.2322/1995 και τον Ν. 2496/1997. Υπεύθυνη για τον έλεγχο και την εποπτεία των ασφαλιστικών εταιριών είναι η Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Δ/ση Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων και Αναλογιστικής του Υπουργείου Ανάπτυξης καθώς και η τεχνική επιτροπή⁷.

⁶ COORDINATORS COLLEGE, Μέλος του ομίλου επιχειρήσεων Ε. Καρναχωρίτη, <<Η Εκπαιδευτική Δύναμη στην Ασφαλιστική Βιομηχανία>>, Αθήνα 2003.

⁷ ING A.E., Αθήνα, Δεσμοί Ζωής σελ. 33.

3. Ασφαλιστικό κοινό:

Είναι οι ήδη ασφαλισμένοι με κάποιο ασφαλιστήριο (ζωής, υγείας, περιουσίας, κ.λ.π.), αλλά και όλοι οι άλλοι που δεν είναι ασφαλισμένοι αυτή τη στιγμή αλλά αποτελούν ένα εν δυνάμει αύριο ασφαλισμένο κοινό. Το ασφαλιστικό κοινό χαρακτηρίζεται σε φυσικά και νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις.

4. Διαμεσολαβούντα Πρόσωπα:

Είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που διαμεσολαβούν στη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων (Πράκτορες, Μεσίτες, Παραγωγοί Ασφαλίσεων, κ.λ.π.) και πρέπει να έχουν τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος προκειμένου να ασκήσουν αυτό το επάγγελμα.⁸

5. Αλληλασφαλιστικός Συνεταιρισμός:

Εκτός από τις ασφαλιστικές εταιρείες την ασφάλιση την εξασκούν οι αλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί, οι οποίοι ασχολούνται αποκλειστικά με ασφαλιστικές εργασίες, δημιουργούνται με αποκλειστικό σκοπό την αλληλασφάλιση των μελών τους και για να συσταθούν απαιτούνται τουλάχιστον πενήντα μέλη.

6. Γραφείο Αντιπροσωπείας Μεσιτών Αλόϋδς Λονδίνου(Για Θαλάσσιες Ασφαλίσεις):

Είναι γραφεία αντιπροσωπείας μεσιτών του Αλόϋδς Λονδίνου τα οποία λειτουργούν με αντιπροσώπους φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία έχουν λάβει την ανάλογη άδεια από το Υπουργείο Ανάπτυξης και ασκούν ναυτικές ασφαλίσεις. Επιτρέπεται η άσκηση των ναυτικών ασφαλίσεων μέσω αντιπροσώπων Αλόϋδς Λονδίνου κατ' εξαίρεση.

⁸ Αγροτική Ζωής Α.Ε. Διευθунση Marketing, "ΕΓΩ ΚΑΙ Η ΑΓΟΡΑ ΜΟΥ" Αθήνα 2003 σελ.11

7. Κοινωνικά Ταμεία:

Είναι όλα τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης π.χ. Ι.Κ.Α., Τ.Ε.Β.Ε. κ.λ.π. τα οποία υπάγονται και εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.

8. Υπηρεσία Στατιστικής Ασφαλιστικών Εταιρειών⁹ (ΥΣΑΕ):

Η ΥΣΑΕ είναι μία υπηρεσία που λειτουργεί στην Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών με Υπουργική Απόφαση.

Λαμβάνει και επεξεργάζεται απ' όλες τις ασφαλιστικές εταιρείες στοιχεία του κλάδου αυτοκινήτων. Έτσι τα μέλη της μπορούν να παίρνουν στοιχεία για ζημιές αυτοκινήτων, bonus - malus κ.λ.π..

9. Επικουρικό Κεφάλαιο:

Ιδρύθηκε και λειτουργεί σύμφωνα με το άρθρο 16 του π.δ. 237/1986. Σκοπός του είναι η καταβολή αποζημιώσεων σε δικαιούχους σε περίπτωση που η υπόχρεη προς αυτούς ασφαλιστική εταιρεία πτώχευσε, ή ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας της, οπότε η αποζημίωση δίδεται από τα κεφάλαια που συγκεντρώνονται στον ειδικό Λογαριασμό Αρωγής Ασφαλισμένων.

10. Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης:

Ιδρύθηκε και λειτουργεί σύμφωνα με το άρθρο 26 του π.δ. 237/86. Το γραφείο είναι αντίκλητος αλλοδαπών ασφαλίσεων. Μέλη του είναι υποχρεωτικά όλες οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που εξασκούν τον κλάδο Αστικής Ευθύνης από αυτοκίνητα. **Παραλαμβάνει δηλώσεις και διεκπεραιώνει τις ζημιές με πράσινη κάρτα.**

⁹ Τα τελευταία χρόνια το ΥΣΑΕ δεν ενημερώνεται σωστά από όλες τις ασφαλιστικές εταιρείες λόγω της εξάλειψης των Bonus Malus διότι υπάρχει μεγάλος ανταγωνισμός κυρίως από τις μικρές ασφαλιστικές εταιρείες.

11. Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος:

Είναι η ένωση όλων των ασφαλιστικών εταιρειών της Ελλάδας.

Ιδρύθηκε το 1907. Πριν το 1996 ο ρόλος της ήταν ρόλος σωματείου, που πρότεινε ρόλους και ασφάλιστρα. Μετά την απελευθέρωση των ασφαλιστρών στην Ελλάδα, ο ρόλος της Ένωσης είναι γενικότερα να βοηθήσει εκτός των άλλων την ανάπτυξη του θεσμού της ιδιωτικής ασφάλισης.

A. Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Ασφαλιστών και προσωπικού ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Είναι το ταμείο επικουρικής ασφάλισης των εργαζομένων στην ασφαλιστική βιομηχανία. Έδρα ΠΑΤΗΣΙΩΝ 48 ΑΘΗΝΑ Τ.Κ. 106 82.

B. Εκπαιδευτικοί Φορείς Ασφαλιστικών Σπουδών¹⁰.

Με την απόφαση Κ3-11087/27-11-2000 το Υπουργείο Ανάπτυξης, καθιέρωσε το Θεσμό του Δόκιμου Ασφαλιστικού Συμβούλου, και την υποχρεωτική εκπαίδευση των νεοεισερχομένων στην ασφαλιστική βιομηχανία διαμεσολαβούντων προσώπων στην ιδιωτική ασφάλιση.

12. Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων:

Είναι μία επιτροπή της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδας και εκπροσωπεί την Ένωση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ασφαλίσεων (C.E.A.).

- Σύνδεσμος Ελλήνων Μεσιτών Ασφαλίσεων (ΣΕΜΑ).
- Σύνδεσμος Συντονιστών Παραγωγών Ασφαλίσεων Ελλάδας (ΣΠΕ).
- Πανελλήνιος Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Συμβούλων (ΠΣΑΣ).
- Πανελλήνια Ομοσπονδία Επαγγελματιών Ασφαλιστών.
- Πανελλήνια Ομοσπονδία Ασφαλιστικών Πρακτόρων.
- Ομοσπονδία Ασφαλιστικών Συλλόγων Ελλάδας.

¹⁰ Από το 2002 έχει τεθεί στην Ελλάδα η υποχρεωτική εκπαίδευση (100 ωρών) και εξετάσεις ελεγχόμενες από το Υπουργείο Ανάπτυξης για όλους τους νέους διαμεσολαβητές. Η εκπαίδευση γίνεται είτε από πιστοποιημένες ασφαλιστικές εταιρίες είτε από ιδιωτικό εγκεκριμένο εκπαιδευτικό φορέα πιστοποίησης ασφαλιστικών εργασιών.

2.3. Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΩΝ: ΕΝΑ ΒΑΣΙΚΟ <<ΕΡΓΑΛΕΙΟ>> ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Η θεωρία των πιθανοτήτων ή αλλιώς νόμοι των μεγάλων αριθμών, είναι το πιο σημαντικό γεγονός για το θεσμό των ασφαλειών.

Υπάρχει σε πολλούς η εντύπωση ότι το κύριο κίνητρο για την ανάπτυξη της θεωρίας των Πιθανοτήτων προήλθε από το ενδιαφέρον του ανθρώπου για τα τυχερά παιχνίδια. Μολονότι όμως τα τυχερά παιχνίδια ήταν ευρέως διαδομένα και στους αρχαίους Έλληνες και στους Ρωμαίους, η θεωρία των πιθανοτήτων δεν αναπτύχθηκε κατά την αρχαιότητα, όπως συνέβη με άλλους κλάδους, αλλά πολύ αργότερα το 16^ο και 17^ο αιώνα μ.Χ.. Γι' αυτό πολλοί απορρίπτουν την άποψη ότι η θεωρία των Πιθανοτήτων οφείλει την γένεσή της στην ενασχόληση του ανθρώπου με τα τυχερά παιχνίδια και την αποδίδουν στις ανάγκες να λυθούν προβλήματα που παρουσιάστηκαν με την ανάπτυξη του εμπορίου, των ασφαλίσεων, της συλλογής εσόδων του κράτους κ.τ.λ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΤΑΞΕΩΝ

3.1. ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΑ

Η ασφάλιση είναι σύμβαση, που συνάπτεται με ελεύθερη βούληση ή υποχρεωτικά από το νόμο, κατά την οποία ο ένας των συμβαλλομένων (καλούμενος ασφαλιστής ή ασφαλιστικός φορέας) αναλαμβάνει, έναντι ορισμένης αντιπαροχής του άλλου (που καλείται ασφαλισμένος) την υποχρέωση να καταβάλει σ' αυτόν (τον ασφαλισμένο) ορισμένη παροχή, ευθύς μόλις επέλθει το συμφωνημένο τυχαίο ή μη γεγονός.

Ο παραπάνω σύντομος ορισμός είναι τόσο περιεκτικός, ώστε ορισμένες επεξηγήσεις να τυγχάνουν απαραίτητες.

Και πρώτα, όταν η σύμβαση συνάπτεται με ελεύθερη κρίση πρόκειται για **ιδιωτική ασφάλιση**. Τέτοιου είδους σύμβαση ασφαλίσεως είναι η γνωστή ασφάλεια ζωής, όπως και κάθε άλλη παρεμφερής ασφάλιση (απλή, μικτή, ισόβια, επιβιώσεως κ.λ.π.) που κάνουν οι ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρίες.

Αντίθετα, όταν η σύμβαση συνάπτεται υποχρεωτικά από το νόμο πρόκειται για **κοινωνική ασφάλιση**¹¹. Τέτοια είναι η σύμβαση ασφαλίσεως, που επιβάλλεται με νόμο στους παρέχοντες εξαρτημένη εργασία ή στους ασκούντες ορισμένα επαγγέλματα και η οποία είναι υποχρεωτική για όλους τους ασφαλιζόμενους, αλλά και τρίτους (εργοδότες κ.λ.π.). Εδώ η σύμβαση ασφαλίσεως δεν απαντά με την αυστηρή έννοια του Αστικού Δικαίου. Είναι μία σχέση που διέπεται από κανόνες δημοσίας τάξεως (απ' αυτό πηγάζει και ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της), είναι, δηλαδή, ένα δημοσίου χαρακτήρα δικαίωμα, το οποίο η Πολιτεία αναγνωρίζει σε ορισμένες κατηγορίες πολιτών της. Η κοινωνική ασφάλιση, λοιπόν, σαν δημόσιο δικαίωμα είναι συγχρόνως και υποχρέωση, με την έννοια ότι ό,σοι ανήκουν στις οριζόμενες από το νόμο

¹¹ Κρεμαλής Κ., Δίκαιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Α. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα, 1985

κατηγορίες μισθωτών ή επαγγελματιών δεν μπορούν να απαλλαγούν ή να τροποποιήσουν παρά όταν και όπως ο νόμος ορίζει¹². Στην κοινωνική ασφάλιση ο ασφαλιστής είναι συνήθως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, ο δε ασφαλιζόμενος ανήκει σε μια ομάδα μισθωτών ή επαγγελματιών - απ' την ιδιότητά του δε αυτή ως μέλους της αντίστοιχης τάξεως των εργαζομένων αντλεί το δικαίωμα της κοινωνικής του ασφαλίσεως.

3.2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Οι περισσότεροι από τους εργαζόμενους – ανεξαρτήτως αν παρέχουν εξαρτημένη εργασία ή εργάζονται με δική τους ευθύνη – εξαρτούν την εξασφάλιση των μέσων συντηρήσεως αυτών και των οικογενειών τους απ' την προσωπική τους εργασία¹³. Έτσι, αν για οποιοδήποτε λόγο η προσωπική τους εργασία παύσει να αποδίδει, κινδυνεύουν να μείνουν χωρίς εισόδημα. Εκτός αυτού, υπάρχουν και ορισμένα γεγονότα, ως επί το πλείστον τυχαία, όπως η ασθένεια, ο θάνατος, ο τοκετός κ.α., τα οποία δημιουργούν απρόβλεπτες και δυσβάστακτες δαπάνες, που διαταράσσουν την οικογενειακή οικονομία του εργαζομένου. Για την κάλυψη των εργαζομένων τάξεων έναντι όλων αυτών των κινδύνων (και πολλών άλλων ακόμα, όπως η ανεργία, η στράτευση, τα οικογενειακά βάρη, η στέγαση κ.λ.π.) έχουν δημιουργηθεί οι κοινωνικές ασφαλίσεις.

Σκοπός, λοιπόν, της κοινωνικής ασφαλίσεως είναι η με το νόμο συγκρότηση ασφαλιστικής ομάδας και η έναντι καταβολής ασφαλίστρου μεταβίβαση σ' αυτήν των οικονομικών συνεπειών, που πλήττουν

¹² Μαννασής Ν., Σχέδιο για τη θέσπιση ενός εθνικού συστήματος συνταξιοδοτικής προστασίας, Αθήνα, 1991

¹³ Σκουτέλης Γ., Κοινωνικές Ασφαλίσεις: Ανάπτυξη και κρίση, Κέντρο Κοινωνικών Επιστημών Υγείας, Αθήνα, 1990

νομοτελειακά τα μέλη της ομάδας από τυχαία και μη τυχαία γεγονότα, τα οποία, πάντως, είναι καθορισμένα ρητώς από πριν.

Ο μηχανισμός της ασφαλίσεως στηρίζεται στη δημιουργία κοινού αποταμιεύματος με εισφορές, από το οποίο θα ικανοποιούνται οι καθορισμένες με νόμο ανάγκες των ασφαλισμένων. Εισφορές καταβάλλουν οι ασφαλισμένοι, οι εργοδότες (όταν πρόκειται για ασφάλιση προσώπων που παρέχουν εξαρτημένη εργασία), διάφοροι τρίτοι, πολλές φορές δε και το Κράτος.

Η σύγχρονη αντίληψη για τις κοινωνικές ασφαλίσεις απαιτεί όπως στη συγκέντρωση του ασφαλιστικού αποθέματος¹⁴ (των πόρων δηλαδή) συνεισφέρουν τρεις πηγές: α) οι ασφαλισμένοι, β) οι εργοδότες, γ) το Κράτος και παύσουν να συνεισφέρουν οι τρίτοι, γιατί οι υπέρ τρίτων εισφορές ή φόροι είναι άδικοι. Η θεωρητικώς σωστή αυτή αντίληψη, όμως, βρίσκει διαρκή εμπόδια στην πράξη και η καθιέρωση τέτοιων εισφορών συνεχίζεται ακάθεκτη.

Με την κοινωνική ασφάλιση επιτυγχάνονται δύο στόχοι. Πρώτα, ο κοινωνικός σκοπός της εξασφαλίσεως άνετων όρων και συνθηκών διαβιώσεως και εργασίας στους ασφαλισμένους. Εδώ, είναι πολύ σημαντικός και ο ψυχολογικός παράγοντας – πέρα από τον οικονομικό, γιατί όταν ο εργαζόμενος γνωρίζει πως σε περίπτωση ασθένειας ή άλλης δυσχέρειας, αυτός και η οικογένειά του δεν θα στερηθούν παντελώς τα μέσα θεραπείας και διαβιώσεως, αισθάνεται ασφαλής, εργάζεται καλύτερα και αποδίδει περισσότερο. Δεύτερο, ο οικονομικός σκοπός, της διατηρήσεως, δηλαδή, της οικονομικής ικανότητας του πληθυσμού, πράγμα το οποίο έχει ευμενή αντίκτυπο σε όλες τις εκδηλώσεις της Οικονομίας, ιδιωτικής και δημόσιας. Πρόκειται, κυρίως, για τη διατήρηση της αγοραστικής ικανότητας των εργαζομένων και γενικά του

¹⁴ Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών / Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Η Ελληνική Έκθεση Στρατηγικής για τις Συντάξεις, Αθήνα, Σεπτέμβριος 2002

πληθυσμού, που αποτελεί τη βασική κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη της βιομηχανίας και του εμπορίου.

3.3. ΒΑΣΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ.

Η χρησιμοποιούμενη στην ασφαλιστική νομοθεσία ορολογία είναι όχι μόνο ποικίλη, αλλά και ιδιόμορφη. Ενίοτε υπάρχουν ασάφειες ή και χρησιμοποιούνται περισσότεροι όροι για να δηλωθεί το ίδιο πράγμα. Κρίνεται, λοιπόν, χρήσιμο η ταξινόμηση και η παράθεση εδώ των κυριότερων όρων που απαντιούνται συχνότερα στην ασφαλιστική νομοθεσία και πρακτική¹⁵.

Α σ φ α λ ι σ τ ι κ ό ς φ ο ρ έ α ς: καλείται ο ασφαλιστικός οργανισμός(δηλαδή το ασφαλιστικό ταμείο) που αναλαμβάνει την ασφάλιση των μελών της οικείας ασφαλιστικής ομάδας.

Α ί τ η σ η θ ε ρ α π ε ί α ς: καλείται η ένσταση.

Α σ φ α λ ι σ τ ι κ ή ε ι σ φ ο ρ ά: καλείται το ασφάλιστρο, που καταβάλλει ο ασφαλισμένος, αλλά και ο εργοδότης, προς τον ασφαλιστικό οργανισμό, καίτοι ο τελευταίος δεν δικαιούται καμίας ασφαλιστικής παροχής. Συνεπώς υπάρχουν ασφαλιστικές εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών. Για ορισμένους ασφαλιστικούς φορείς έχουν καθιερωθεί με νόμο και εισφορές καταβαλλόμενες από τρίτους (ανύποπτους) όπως το ιατρόσημο, το κληρικόσημο, ένσημα νομικών,

¹⁵ Σισσούρας Α. / Αμίτσης Γ., "Το κοινωνικό δίκτυο ασφάλειας και οι μηχανισμοί εφαρμογής του στο ελληνικό σύστημα κοινωνικής προστασίας", σ. 537-566, σε Θ. Σακελλαρόπουλος (επ.), Η Μεταρρύθμιση του Κοινωνικού Κράτους, Κριτική, Αθήνα, 1999

εισφορά Ο.Γ.Α. κ.λ.π.. Πρόκειται περί των γνωστών ως υπέρ τρίτων εισφορών ή φόρων.

Κυρίας ασφαλίσεως: ασφαλιστικός φορέας ή οργανισμός ή ταμείο καλείται ο παρέχων την κύρια (την βασική, την πρώτη) σύνταξη, που παρέχουν τα επικουρικά ταμεία. Δεν αποκλείεται, όπως κάποιος ασφαλιστικός φορέας κυρίας ασφαλίσεως ασφαλίζει περισσότερους κινδύνους, π.χ. σύνταξη και ασθένεια(όπως το Ι.Κ.Α.).

Επικουρικής ασφαλίσεως: ασφαλιστικός φορέας ή οργανισμός ή ταμείο καλείται αυτός που παρέχει επικουρική σύνταξη¹⁶(πέρα της κύριας, δηλαδή, συντάξεως την οποία παρέχει ο ασφαλιστικός φορέας κύριας ασφαλίσεως). Ενίοτε τα επικουρικά ταμεία παρέχουν και άλλες δευτερεύουσες παροχές, όπως επίδομα τοκετού, έξοδα κηδείας κ.ά.

Ασφαλισμένος και ασφαλισμένοι: Τα πρόσωπα που υπάγονται στην ασφάλιση ενός ασφαλιστικού οργανισμού, κύριας ή επικουρικής ασφαλίσεως, ανεξάρτητα από τη φύση της ασφαλιστικής σχέσεως που τα συνδέει με το ασφαλιστικό οργανισμό(υποχρεωτική ή προαιρετική ασφάλιση).

Ημέρες εργασίας σε ασφάλιση: Οι ημέρες, κατά τις οποίες οι ασφαλισμένοι – από την υπαγωγή τους στην ασφάλιση – δικαιούνται αμοιβή σε χρήμα ή σε είδος για την εργασία που παρέχουν ή κατά τις οποίες δικαιούνται αμοιβής, κατά την κείμενη νομοθεσία, χωρίς

¹⁶ Παπαρηγοπούλου – Πεχλιβανίδη Π., Η Επικουρική Κοινωνική Ασφάλιση στο Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο του Ανταγωνισμού, Α.Ν.Σάκκουλας, Αθήνα, 2002

πραγματική παροχή εργασίας(άδειες, ασθένειες κ.λ.π.). Γενικότερα, οι ημέρες για τις οποίες καταβάλλονται οι κανονισμένες εισφορές.

Χρόνος ασφαλίσεως ή χρόνος σε ασφάλιση¹⁷ : Ο χρόνος που προσμετράτε για τον υπολογισμό και την καταβολή των διαφόρων ασφαλιστικών παροχών.

Ασφαλιστικές παροχές :Γενικά, όλες οι παροχές που χορηγούν οι διάφοροι ασφαλιστικοί οργανισμοί, κύριας και επικουρικής ασφαλίσεως, αδιακρίτως αν είναι σε χρήμα ή σε είδος (σύνταξη, επίδομα ανεργίας, επίδομα ασθενείας, ιατρική και νοσοκομειακή περίθαλψη, φάρμακα, έξοδα κηδείας, επίδομα τοκετού κ.λ.π.).

Ατύχημα : Το βίαιο συμβάν στην εργασία ή από αφορμή την εργασία, που προκαλεί ανικανότητα του ασφαλισμένου προς εργασία. Προς το ατύχημα αυτό, που καλείται εργατικό ατύχημα, εξομοιούται και η επαγγελματική ασθένεια.

Εργοδότης : Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου, τα υπαγόμενα στην ασφάλιση πρόσωπα, προσφέρουν την εργασία τους.

Επαγγελματική ασθένεια ή νόσος : Η νοσηρή κατάσταση η προκαλούμενη στον οργανισμό του ασφαλισμένου εξ αιτίας βλαβερών επιδράσεων προερχομένων από την εργασία του.

¹⁷ Πετρόγλου Α., Δίκαιον Κοινωνικής Ασφαλίσεως, Αθήνα, 1974

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

4.1. ΓΕΝΙΚΑ

Η ασφάλιση με τη σημερινή της μορφή εμφανίζεται στη Γενεύη περί το 1300-1400 και αναγνωρίζεται νομικά το 1369.

Κυρίως ξεκινά από τις ασφαλίσεις πλοίων και μεταφερομένων εμπορευμάτων. Στο τέλος του 18^{ου} αιώνα εξαφανίζεται ο ατομικός ασφαλιστής και δημιουργείται η μεγάλη ασφαλιστική εταιρεία της σημερινής μορφής.

Παράλληλα αναπτύσσεται και τελειοποιείται ο αναλογιστής ο ειδικός δηλαδή επιστήμονας ο οποίος θα συντάξει τα προγράμματα ασφαλίσεων και θα είναι ο μαθηματικός εκείνος με εξειδικευμένες γνώσεις θεωρίας πιθανοτήτων, στατιστικής, λογιστικής, δημοσιογραφίας, οικονομικής θεωρίας (μικρο-μακροοικονομικής) επενδύσεων, θεωρίας κινδύνων, marketing κ.λ.π.

Σχηματίζονται τεράστιες εταιρείες του είδους, συγκεντρώνοντας μεγάλα κεφάλαια, των οποίων οι δραστηριότητες γίνονται παγκόσμιες όπως π.χ. τα Lloyd's του Λονδίνου τα οποία όμως θα μπορούσαμε να πούμε αποτελούν σήμερα ένα είδος χρηματιστηρίου ασφαλειών και όχι όπως πιστεύεται μία ασφαλιστική εταιρεία.

Lloyd's ήταν το όνομα ενός καφενείου του Λονδίνου τον 16^ο αιώνα όπου μαζεύονταν οι ασφαλιστές και περίμεναν τους πελάτες τους¹⁸.

Ξεκινούν αρχικά με την ασφάλιση πλοίων και εμπορευμάτων για να επεκτείνονται διαρκώς με το πέρασμα των χρόνων σε κάθε κίνδυνο, φτάνοντας στη σημερινή μορφή που ασφαλίζονται τα πάντα.

¹⁸ ING A.E., Αθήνα, Δεσμοί Ζωής, σελ 25

Η κοινωνική ασφάλιση, καρπός μακροχρόνιων αγώνων των εργαζομένων τάξεων και πολλών φωτισμένων προσωπικοτήτων (φιλοσόφων, κοινωνιολόγων, οικονομολόγων, πολιτικών), έλαβε σάρκα και οστά μόλις πριν από ένα αιώνα. Είναι, δηλαδή, θεσμός των νεωτέρων χρόνων. Κατά την αρχαιότητα και το μεσαίωνα ήταν τελείως άγνωστη – παρά την ύπαρξη των επαγγελματικών συντεχνιών, που επέβλεπαν στην προστασία ορισμένων τάξεων εργαζομένων με τη δημιουργία κλειστών επαγγελμάτων.

Η καθιέρωση του θεσμού της κοινωνικής ασφαλίσεως επιτεύχθηκε με τη συνεργασία και τη συμμετοχή στα σχετικά βάρη τριών παραγόντων: α) Των εργαζομένων, που συμμετέχουν ενεργά με τις εισφορές τους. Β) Του κοινωνικού συνόλου, που μετέχει, επίσης, με τις εισφορές του είτε άμεσα (εργοδοτικές εισφορές) είτε έμμεσα με τις καλούμενες υπέρ τρίτων εισφορές. Γ) Του κράτους, το οποίο – εκτός της προσφοράς του νομικού πλαισίου – όχι σπάνια ενισχύει την προσπάθεια και οικονομικά είτε με άμεσες επιχορηγήσεις από τον προϋπολογισμό του είτε με την παραχώρηση ορισμένων πόρων του.

Για την ιστορία αναφέρεται, ότι πρώτη η Γερμανία εφάρμοσε την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση με τη σύγχρονη μορφή της (1881) και ακολούθησαν μέχρι του πρώτου παγκόσμιου πολέμου οι περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες.

4.2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στη χώρα μας έχουμε από πολύ νωρίς εκδηλώσεις που αποσκοπούν στην κοινωνική ασφάλιση ορισμένων ομάδων εργαζομένων¹⁹. Έτσι, με Β. Διάταγμα από το 1836 γίνεται πρόβλεψη δημιουργίας ειδικού ταμείου για την περίθαλψη των απομάχων ναυτικών. Η ιδέα πραγματοποιήθηκε το 1861 με την ίδρυση του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (νόμος ΧΛΘ'). Το ίδιο έτος, επίσης, θεσπίστηκε με το νόμο ΧΝΒ' η ασφάλιση των δημοσίων υπαλλήλων. Στη συνέχεια, το 1867, ιδρύθηκε το Ταμείο Συντάξεων των υπαλλήλων της Εθνικής Τράπεζας, το 1882 συστήθηκε ειδικό ταμείο για την περίθαλψη των εργαζομένων στα μεταλλεία και των οικογενειών τους σε περίπτωση ατυχημάτων, το 1900 ιδρύθηκε το ταμείο συντάξεων του προσωπικού της Τράπεζας Αθηνών κ.ο.κ.. Με την είσοδο στον εικοστό αιώνα πυκνώθηκε το δίκτυο των κλαδικών ασφαλιστικών ταμείων, αλλά ο σκοπός της κοινωνικής ασφαλίσεως ελάχιστα μπορούσε να εξυπηρετηθεί, γιατί η ίδρυση τέτοιων ασφαλιστικών φορέων, αφ' ενός ακάλυπτε μικρές μόνο ομάδες εργαζομένων και πρόσφερε πλημμελή ασφάλιση και αφ' ετέρου εξαρτιόταν από τη συναίνεση του εργοδότη. Το 1922 θεσπίστηκε ο νόμος 2868, που έθετε το όλο ασφαλιστικό πρόβλημα επί νέων και ευρύτερων βάσεων. Κάθε επιχείρηση, που απασχολούσε εβδομήντα τουλάχιστο μισθωτούς, υποχρεούται να προβεί, βάσει ορισμένης διαδικασίας, στη σύσταση αυτόνομου ασφαλιστικού φορέα. Όπως είναι ευνόητο ενισχύθηκε σημαντικά η τάση επεκτάσεως της ασφαλίσεως και τέθηκε αυτή κάτω από την άμεση εποπτεία της Πολιτείας, αλλά η μορφή της κοινωνικής ασφαλίσεως δεν απέκτησε ούτε την επιβαλλομένη καθολικότητα ούτε τον συγχρονισμό, που η

¹⁹ Κουκιάδας Ι., Παραδόσεις Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Νομοθεσίας, τ. Α', Σάκκουλας, Θεσσαλονίκη, 1981

αναπτυσσόμενη οικονομία είχε απόλυτη ανάγκη. Οι μεγάλες μάζες των βιομηχανικών και βιοτεχνικών εργατών εξακολουθούσαν να παραμένουν εκτός του κυκλώματος της κοινωνικής ασφαλίσεως. Ωστόσο, την εποχή αυτή άρχισε να εξαπλώνεται και η ασφάλιση των διαφόρων επαγγελματικών τάξεων με την ίδρυση αντίστοιχων ασφαλιστικών φορέων.

Στο μεταξύ ωρίμαζε η ιδέα της καθολικής κοινωνικής ασφαλίσεως, που το 1932 αποκρυσταλλώθηκε στο νόμο 5733 «περί κοινωνικών ασφαλίσεων»²⁰. Ο νόμος αυτός ουδέποτε εφαρμόσθηκε και αντί γι' αυτόν είδε το φως της δημοσιότητας άλλος παρεμφερής νόμος, ο 6298/34, που αντικατέστησε τον πρώτο. Ο τελευταίος αυτός νόμος άρχισε να εφαρμόζεται μετά τριετία, δηλαδή, την 1 Δεκεμβρίου 1937. Με το νόμο 6298/34 προβλέπονταν η σύσταση Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως ενιαίου ασφαλιστικού φορέα για ολόκληρη τη χώρα και για όλους τους εργαζόμενους. Εξαιρούνταν της ασφαλίσεως στον οργανισμό αυτό οι δημόσιοι υπάλληλοι, οι κληρωτοί, οι αγρότες, οι οικόσιτοι υπηρέτες και οι μη έχοντες διαρκή εργασία. Τα υφιστάμενα ασφαλιστικά ταμεία δεν συγχωνεύονται στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Πόροι του Ιδρύματος καθορίζονταν οι εισφορές των ασφαλισμένων και των εργοδοτών αυτών. Καλυπτόμενοι κίνδυνοι ορίζονταν η ασθένεια, η αναπηρία, το γήρας και ο θάνατος. Ο νόμος 6298/34 ίσχυσε μέχρι το 1951. Από την 1 Αυγούστου 1951 αντικαταστάθηκε με τον Α. Ν. 1846/51, που ισχύει μέχρι σήμερα, αφού τροποποιήθηκε στο μεταξύ με το Ν. Δ. 4104/60 και άλλα νομοθετήματα σε πολλά σημεία του – όχι πάντως τα βασικά.

²⁰ Νικολακοπούλου – Στεφάνου Η., Σύγκλιση συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 1992

Σημαντικό βήμα στην επέκταση των κοινωνικών ασφαλίσεων στην Ελλάδα αποτέλεσε η με το νόμο 4169/61 «περί γεωργικών ασφαλίσεων» χορήγηση συντάξεων στους αγρότες, παράλληλα με τη δωρεάν παροχή ιατρικής περιθάλψεως.

Με διάφορους νόμους καλύφθηκαν ασφαλιστικά διάφορες μικροομάδες (π.χ. λογοτέχνες – Ν. Δ.1086/71) και το επιστέγασμα ήταν ο Ν.1296/82 «για την ασφάλιση ανασφάλιστων ομάδων», δηλαδή, προσώπων που συμπλήρωσαν τα 70 χρόνια της ηλικίας τους και δεν παίρνουν σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή.

Έτσι, σήμερα καμία ομάδα εργαζομένων ή αναξιοπαθούντων στην Ελλάδα δεν μένει έξω από το ασφαλιστικό κύκλωμα. Και το μόνο πρόβλημα που εγείρεται είναι η αναδιοργάνωση της κοινωνικής ασφαλίσεως κατά τέτοιο τρόπο, ώστε από τη μία να γίνει οικονομικότερη και από την άλλη να μπορέσει να παράσχει πιο ικανοποιητική περίθαλψη (ποιοτική βελτίωση των παροχών γενικά).

4.3. ΒΑΣΙΚΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ασφάλειος ή ασφάλιος ήταν εκείνος που εφύλαττε κάποιον σε ασφάλεια, δηλαδή τον είχε ασφαλή, μη σφαλόμενο, σταθερό, ασάλευτο, αλάνθαστο, βέβαιο ότι είναι πέραν κάθε κινδύνου.

Άλλωστε υπήρχε και η ασφάλειος επίκληση του Ποσειδώνα απ' όλους τους Έλληνες, ο οποίος παρείχε ασφάλεια για τα θαλάσσια ταξίδια (πρόσφεραν μάλιστα και θυσία προ του απόπλου), κι' ακόμη επανέφερε

την ηρεμία επί της γης μετά από σεισμό ή άλλο φυσικό φαινόμενο όπως μας πληροφορούν οι Πυθαγόρειοι²¹.

Οι ασφαλιστικοί οργανισμοί που αναπτύσσονται στην Ελλάδα με αντικείμενο την κοινωνική ασφάλιση, δηλαδή με την παροχή ιατροφαρμακευτικής- νοσοκομειακής περίθαλψης, την παροχή συντάξεως λόγω γήρατος ή αναπηρίας ή συνεπεία θανάτου του προστάτη της οικογένειας εμφανίζεται το 1836.

Τότε ιδρύεται το Ν.Α.Τ. (Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο) και αρχίζει να λειτουργεί το 1861.

Στη συνέχεια ιδρύεται το ταμείο χήρων και ορφανών των αξιωματικών του στρατού το 1853, το σημερινό Μετοχικό Ταμείο Στρατού, το δε 1856 το αντίστοιχο ταμείο του Ναυτικού. Το 1861 το μετοχικό ταμείο πολιτικών υπαλλήλων. Το δε ταμείο συντάξεως τραπεζικών υπαλλήλων (Εθνικής Τραπέζης) το 1867.

Έτσι το 1932 ο έγκριτος νομικός Χρήστος Αγαλλόπουλος εισηγείται με το νόμο 6298/34 τη σύσταση του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.), ως ενιαίου για ολόκληρη τη χώρα φορέα κοινωνικής ασφαλίσεως, δεν περιόρισε καθόλου την τάση ιδρύσεως κλαδικών ασφαλιστικών ταμείων. Απεναντίας, μπορούμε να πούμε, ότι μάλλον πολλαπλασιάστηκαν οι προσπάθειες των εργαζομένων για εξασφάλιση είτε ιδιαίτερας(εκτός Ι.Κ.Α.) κυρίας ασφαλίσεως είτε παράλληλης επικουρικής τοιαύτης. Αυτό συνέβη, επειδή το Ι.Κ.Α. υστερούσε, γενικά, στις παροχές του έναντι ορισμένων κλαδικών ταμείων (π.χ. τραπεζοϋπαλλήλων) και επί πλέον δεν υπήρχε επικουρική ασφάλιση για όλους. Υπήρχαν, ακόμα, και οι τάξεις των επαγγελματιών, που δεν είχαν, από το νόμο, την ευχέρεια να υπαχθούν στο Ι.Κ.Α. και έπρεπε να

²¹ Λεοντάρη Μιλτιάδη, Το δίκαιο των ασφαλισμένων, εκδοτικός οίκος «ΠΑΜΙΣΟΣ», Αθήνα 1985

αποκτήσουν δική τους ασφαλιστική στέγη. Έτσι πραγματοποιήθηκε το 1934 η ίδρυση του Ασφαλιστικού Ταμείου Επαγγελματιών και βιοτεχνών Ελλάδος (Τ.Ε.Β.Ε.), το 1936 του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων (Τ. Α. Ε.)²², των Χρηματιστών, των Ναυτικών Πρακτόρων και πλείστων άλλων. Παράλληλα πληθύνονταν τα επικουρικά ταμεία, οι ασφαλιστικοί εκείνοι οργανισμοί, οι οποίοι εξασφαλίζουν στους ασφαλισμένους τους δεύτερη σύνταξη και άλλες παροχές.

Η κατάσταση αυτή, όπως ήταν φυσικό, δημιούργησε μία πρωτοφανή διάσπαση στον τομέα της κοινωνικής ασφαλίσεως και σκόρπισε πολλή σύγχυση προς κάθε κατεύθυνση. Ακόμα, έθεσε την Πολιτεία, συχνά, μπροστά σε πλήθος δυσεπίλυτων προβλημάτων, επειδή πολλοί από τους ασφαλιστικούς αυτούς φορείς δεν ήταν σε θέση να παράσχουν ικανοποιητική περίθαλψη στα μέλη τους ή και δήλωναν αδυναμία συνεχίσεως του έργου τους. Στις περιπτώσεις αυτές το Κράτος αναγκάστηκε να επέμβει δραστικά και να συγχωνεύσει τα αδυνατούντα να εκπληρώσουν την αποστολή τους ταμεία στο Ι.Κ.Α.. Με το τρόπο αυτό, όμως, σώθηκαν μεν οι ασφαλισμένοι των αδύνατων ταμείων, αλλά έπεσε περισσότερο το ήδη χαμηλό επίπεδο παροχών του Ι.Κ.Α..

Η επικρατούσα πολυδιάσπαση και αναρχία στον τομέα της κοινωνικής ασφαλίσεως, κυρίως δε η ανισότητα που διέπει τόσο την άντληση των πόρων των διαφόρων ταμείων, όσο και τη χορήγηση των παροχών, ξεσήκωσαν την κατακραυγή των εργαζομένων τάξεων, ιδίως εκείνων που απολαμβάνουν τις χαμηλότερες παροχές. Η Πολιτεία εκδήλωσε από καιρό την πρόθεσή της να θεραπεύσει την κατάσταση αυτή και πολλές φορές μελετήθηκαν μέτρα ριζικής αναμορφώσεως του ασφαλιστικού κατεστημένου. Δυστυχώς, μέχρι τώρα, τα μέτρα που θα βελτίωναν την κατάσταση δεν προχώρησαν στο στάδιο της υλοποίησεως

²² Τα ταμεία Τ.Ε.Β.Ε. – Τ.Α.Ε. – Τ.Σ.Α έχουν ενοποιηθεί έχοντας την επωνυμία Οργανισμός Ασφαλισμένων Ελεύθερων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.).

από το φόβο των αντιδράσεων που θα προκαλέσουν στους προνομιούχους του σημερινού κατεστημένου. Γιατί, όπως είναι ευνόητο, οποιαδήποτε ρύθμιση, προς την κατεύθυνση της ενοποιήσεως και του εκσυγχρονισμού, άλλους θα ωφελήσει και άλλους (τους σημερινούς προνομιούχους) θα βλάψει περισσότερο ή λιγότερο. Πάντως ένα πρώτο βήμα έγινε, ήδη, με την ίδρυση (νόμος 997/79) του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών (Τ.Ε.Α.Μ.), στο οποίο ωθούνται για συγχώνευση τα πλείστα κλαδικά ταμεία επικουρικής ασφαλίσεως. Γενικά, η στάση της Πολιτείας ευνοεί όλο και περισσότερο την ενοποίηση τόσο στον τομέα της κυρίας, όσο και σε εκείνον της επικουρικής ασφαλίσεως.

Οι υπάρχοντες σήμερα ασφαλιστικοί οργανισμοί στην Ελλάδα ανέρχονται σε αρκετές εκατοντάδες²³ και μπορούν να διακριθούν στις εξής κατηγορίες :

Α) Από άποψη προσφερομένων παροχών σε ασφαλιστικούς οργανισμούς κυρίας ασφαλίσεως και σε τιοιούτους επικουρικής ασφαλίσεως. Στους πρώτους ανήκουν το Ι.Κ.Α., το Τ.Σ.Α., το Τ.Σ.Α.Υ., το Ταμείο Συντάξεων Ηθοποιών, το Τ.Α.Κ.Ε., το Τ.Ε.Β.Ε., το Τ.Α.Ε., τα ταμεία συντάξεων τραπεζοϋπαλλήλων κ.λ.π.. Ακόμη ο οργανισμός γεωργικών ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) με αντικείμενο την κοινωνική ασφάλιση των αγροτών και της αγροτικής παραγωγής από θεομηνίες (χαλάζι – παγετό κ.λ.π.). Στους δεύτερους περιλαμβάνονται για παράδειγμα το Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Χημικών, το Ταμείο Πρόνοιας Συμβολαιογράφων, το Μετοχικό Ταμείο Στρατού, το όμοιο πολιτικών υπαλλήλων, το Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., το πρόσφατα ιδρυθέν Τ.Ε.Α.Μ. και πολλά άλλα ακόμα.

²³ Μελετάτε τον τελευταίο καιρό από το κράτος να ενοποιηθούν τα περισσότερα κρατικά ταμεία με αποτέλεσμα να γίνουν τρία με τέσσερα ισχυρά κοινωνικά ταμεία με σκοπό τον καλύτερο έλεγχο των ταμείων με συνέπεια τις πιο καλύτερα αποδοτικές παροχές των ασφαλισμένων.

Β) Από άποψη ασφαλιζομένων ομάδων σε ασφαλιστικούς οργανισμούς που ασφαλίζουν πρόσωπα παρέχοντας εξαρτημένη εργασία, όπως το Ι.Κ.Α., το Ταμείο Ξενοδοχοϋπαλλήλων, το Ταμείο Εργατών Τύπου κ.λ.π. και σε φορείς που ασφαλίζουν διάφορες κατηγορίες επαγγελματιών, όπως το Τ.Ε.Β.Ε., το Τ.Α.Ε., το Ταμείο Χρηματιστών κ.ά.. Σημειωτέον, ότι υπάρχουν και ταμεία ασφαλίζοντας τόσο παρέχοντας εξαρτημένη εργασία, όσο και ελεύθερους επαγγελματίες (όπως το Ταμείο Συντάξεων Αυτοκινητιστών).

Γ) Από άποψη ενδιαφέροντος για τους λογιστές σε εκείνους που παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον και σε κείνους που εμφανίζουν ελάχιστο ή κανένα ενδιαφέρον. Στην πρώτη κατηγορία περιλαμβάνονται όλοι οι ασφαλιστικοί φορείς, που ασφαλίζουν μεγάλες ομάδες εργαζομένων στις ιδιωτικές επιχειρήσεις με επί κεφαλής το Ι.Κ.Α. και το Τ.Ε.Α.Μ.. Στη δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνονται τα ασφαλιστικά ταμεία (κύριας και επικουρικής ασφαλίσεως) των δημοσίων υπαλλήλων, των στρατιωτικών, των τραπεζικών και διαφόρων οργανισμών και επιχειρήσεων (Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Ο.Σ.Ε., Εταιρίας Υδάτων, Εταιρίας Λιπασμάτων, Ο.Λ.Π. κ.λ.π.). Το ισχύον σήμερα ασφαλιστικό καθεστώς στην Ελλάδα είναι πολύπλοκο και οπωσδήποτε δεν υπάρχει ούτε ομοιομορφία ούτε ταξινόμηση ή ιεράρχηση των δρώντων ασφαλιστικών φορέων. Μεγάλες ομάδες εργαζομένων (δημόσιοι υπάλληλοι, τραπεζικοί, ναυτικοί, αγρότες, επαγγελματοβιοτέχνες, έμποροι κ.λ.π.), αλλά και μικρότερες (χρηματιστές, ιατροί, δικηγόροι, εκτελωνιστές κ.λ.π.) διαθέτουν ίδιον η κάθε μία φορέα κύριας ασφαλίσεως, συνηθέστατα δε και ένα ή περισσότερους τοιούτους επικουρικής ασφαλίσεως. Για τους παρέχοντας εξαρτημένη εργασία, που δεν υπάγονται σε κάποιον ειδικότερο ασφαλιστικό οργανισμό κυρίας ασφαλίσεως, υπάρχει το Ι.Κ.Α.

και για την επικουρική ασφάλιση των ιδίων προσώπων το Τ.Ε.Α.Μ.. Να σημειωθεί εδώ, ότι απαγορεύεται, γενικά, από την ελληνική ασφαλιστική νομοθεσία η ασφάλιση του αυτού προσώπου σε δύο οργανισμούς κύριας ασφαλίσεως για την ίδια εργασία(ενώ αυτό επιτρέπεται για διαφορετικές απασχολήσεις του ιδίου προσώπου). Επίσης, απαγορεύεται η ασφάλιση στο Ι.Κ.Α. προσώπων υπαγομένων με νόμο στην ασφάλιση άλλου ασφαλιστικού οργανισμού κύριας ασφαλίσεως. Η ίδια απαγόρευση υπάρχει και στην περίπτωση του Τ.Ε.Α.Μ., όπου, κατά τη σχετική νομοθεσία, απαγορεύεται η σ' αυτόν ασφάλιση προσώπων, που υπάγονται στην ασφάλιση άλλου επικουρικού ταμείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΚΥΡΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

5.ΚΥΡΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

5.1. Κ ύ ρ ι α α σ φ ά λ ι σ η είναι εκείνη στην οποία υπάγεται ο ασφαλιζόμενος για τη λήψη των βασικών (κυρίων) παροχών²⁴. Η κύρια ασφάλιση είναι δυνατόν να καλύπτει περισσότερους κινδύνους, π.χ. σύνταξη και ασθένεια (όπως το Ι.Κ.Α.). Η κύρια ασφάλιση είναι πάντοτε υποχρεωτική από το νόμο. Κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, που ορίζονται από το νόμο, επιτρέπεται η διπλή κύρια ασφάλιση, δηλαδή, η ασφάλιση σε δύο οργανισμούς κυρίας ασφαλίσεως.

5.2. Ε π ι κ ο υ ρ ι κ ή α σ φ ά λ ι σ η είναι εκείνη στην οποία υπάγεται ο ασφαλιζόμενος για τη λήψη επικουρικής συντάξεως (δεύτερης συντάξεως, πέραν της κυρίας συντάξεως). Η επικουρική ασφάλιση είναι, επίσης, κατά κανόνα, υποχρεωτική από το νόμο. Όλα τα επικουρικά ταμεία παρέχουν σύνταξη, πολλά δε απ' αυτά προβλέπουν την παροχή εφ' άπαξ χρηματικού βοηθήματος σε όσους δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις για τη λήψη συντάξεως. Μερικά προβλέπουν και άλλες δευτερεύουσες παροχές, όπως, άλλωστε, και κάθε ασφαλιστικού οργανισμού κυρίας ασφαλίσεως, γίνεται με νόμο. Σε περίπτωση υπαγωγής σε περισσότερους φορείς επικουρικής ασφαλίσεως, η υποχρεωτική ασφάλιση χωρεί έναντι ενός μόνο φορέα, κατ' επιλογήν του ασφαλιζομένου, όπως έκρινε η νομολογία. Η ασφάλιση έναντι των λοιπών φορέων καθίσταται προαιρετική.

²⁴ Χατζηδημητρίου Φ. / Ψηλός Γ., Το νέο δίκαιο των κοινωνικών ασφαλίσεων, Εκδόσεις Δελτίου Εργατικής Νομοθεσίας, Αθήνα, 1993

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

6.1. ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

Την Ιδιωτική ασφάλιση την εξασκούν ασφαλιστικές εταιρείες οι οποίες εποπτεύονται από το Υπουργείο Εμπορίου με ειδική νομοθεσία. Την **ιδιωτική ασφάλιση** την κάνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο για περισσότερους τομείς και κινδύνους από τους οποίους θέλει να προστατευθεί. Αυτές τις ασφάλειες τις κάνουν οι ιδιωτικές εταιρείες²⁵. Ανάλογα με είδος των ασφαλιζομένων προσώπων ή πραγμάτων τις ασφαλίσεις τις κατατάσσουμε σε τρεις κατηγορίες.

1. Ασφάλειες προσώπων.

2. Ασφάλειες πραγμάτων.

3. Ασφάλειες ευθυνών.

1) Οι **Ασφάλειες προσώπων** είναι εκείνες οι οποίες ασφαλίζουν φυσικά πρόσωπα μεμονωμένα ή ομαδικά και καλύπτουν τις.

A) Ασφάλειες ζωής²⁶.

B) Ασφάλειες θανάτου.

Γ) Ασφάλειες γήρατος.

Δ) Ασφάλειες ατυχημάτων.

E) Ασφάλειες ασθενείας.

Στ) Ασφάλειες μικτές.

²⁵ Ασφαλιστική εταιρεία είναι ο μηχανισμός που έχει την δυνατότητα να μεταφέρει τον κίνδυνο από το άτομο στην ομάδα. Δηλαδή η ασφαλιστική εταιρεία ομαδοποιεί τον κίνδυνο. Το γεγονός αυτό έχει την ικανότητα να μειώνει τις συνέπειες σε τέτοιο σημείο, ώστε να τον εκμηδενίζει.

²⁶ Η σωστή σχεδίαση ενός προγράμματος Ασφάλισης Ζωής είναι ένα πλήρες χρηματοοικονομικό πρόγραμμα. Με τις παροχές της Ασφάλισης Ζωής, ο ασφαλιζόμενος μπορεί να απολαμβάνει το επίπεδο ζωής που του επιτρέπει το εισόδημά του, έχοντας επιτύχει ταυτόχρονα μια οικονομική εξασφάλιση που κανένα άλλο είδος αποταμίευσης δεν είναι δυνατόν να προσφέρει.

2) **Ασφάλειες πραγμάτων** δηλαδή εκείνες που καλύπτουν πράγματα ή ζώα και ειδικότερα.

- A) Εμπορευμάτων .
- B) Πλοίων και αεροσκαφών.
- Γ) Πυρός.
- Δ) Κλοπής.
- Ε) Ζώων.

3) Και τέλος έχουμε τις **Ασφάλειες ευθύνης** που καλύπτουν τις αστικές ευθύνες σε ότι αφορά.

- A) Επιχειρήσεις.
- B) Αυτοκίνητα.
- Γ) Ιδιοκτησίες ακινήτων.

6.2. Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Όφελος της κοινωνίας από την ασφάλιση

Η ύπαρξη της ασφάλισης έχει πολλά οφέλη για την κοινωνία²⁷. Τα κυριότερα από αυτά είναι :

- αποζημίωση των απωλειών
- μείωση ανησυχίας και φόβου
- πηγή επενδυτικών κεφαλαίων
- πρόληψη απωλειών
- ενίσχυση της αξιοπιστίας

²⁷ Υπάρχουν πολλές μορφές επενδύσεων, θα μπορούσαμε χαρακτηριστικά να αναφέρουμε τα ομόλογα, τα ακίνητα, τις αγορές χρήματος, το χρηματιστήριο και τα τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα. Κάθε μορφή επένδυσης έχει το δικό της ρίσκο και θα λειτουργήσει ανάλογα με τον χαρακτήρα και τις προσδοκίες του κάθε ανθρώπου.

Από όλες τις μορφές επενδύσεων που ικανοποιούν τις ανάγκες μας σήμερα, η Ασφάλιση είναι η πιο διαδεδομένη επειδή έχει πολύ μικρό ρίσκο και πλησιάζει πιο πολύ στην κουλτούρα και τις συνήθειες του μέσου Έλληνα.

Αποζημίωση απωλειών

Η αποζημίωση επιτρέπει σε άτομα και οικογένειες να επανέλθουν, μετά από μία ζημία, στην προηγούμενη οικονομική τους θέση, χωρίς να προσφεύγουν στην ανάγκη φίλων και συγγενών ή στο Κράτος.

Αλλά και η αποζημίωση των επιχειρήσεων είναι κοινωνικά επωφελής. Επιτρέπει μετά τη ζημία, στην επιχείρηση να συνεχίσει τις εργασίες της και την εξυπηρέτηση των πελατών της και στους υπαλλήλους της να κρατήσουν τις δουλειές τους.

Κοντολογίς η αποζημίωση συμβάλλει στην οικογενειακή και επιχειρηματική σταθερότητα και αποτελεί ένα από τα βασικότερα κοινωνικά και οικονομικά οφέλη της ασφάλισης.

Μείωση ανησυχίας και φόβου.

Η μείωση ανησυχίας και του φόβου είναι πραγματικό γεγονός πριν και μετά την απώλεια. Για παράδειγμα:

- εάν κάποιος έχει μια μεγάλη ασφάλεια ζωής δεν ανησυχεί για την οικονομική εξασφάλιση της οικογένειάς του σε περίπτωση πρόωρου θανάτου του.
- Άτομα με μακρόχρονη ασφάλιση ανικανότητας δεν ανησυχούν για τα εισοδήματά τους σε περίπτωση ασθενείας ή ατυχήματος.

Η ανησυχία και ο φόβος μειώνονται και μετά τη ζημία αφού οι ασφαλισμένοι γνωρίζουν ότι η ασφάλεια θα πληρώσει για τη ζημιά τους.

Πηγή επενδυτικών κεφαλαίων.

Η ασφαλιστική βιομηχανία αποτελεί σημαντική πηγή για συσσώρευση και επένδυση κεφαλαίων. Τα ασφάλιστρα συγκεντρώνονται προκαταβολικά και τα κεφάλαια που δεν είναι άμεσα αναγκαία για

αποζημιώσεις μπορούν να δανεισθούν σε επιχειρήσεις. Τα κεφάλαια αυτά επενδύονται σε νοσοκομεία, εμπορικά κέντρα, κατασκευαστικές εταιρίες κ.λ.π. Οι επενδύσεις αυξάνουν τα κεφαλαιακά αποθέματα της Κοινωνίας και κατ' ακολουθία μειώνουν λόγω μεγάλης προσφοράς το δανειακό κόστος των επιχειρήσεων.

Πρόληψη απωλειών.

Οι ασφαλιστικές εταιρείες δραστηριοποιούνται ενεργά σε προγράμματα πρόληψης (αποτροπής) ζημιών. Μερικές από τις χαρακτηριστικότερες περιπτώσεις πρόληψης απωλειών που στηρίζουν οι ασφαλιστές είναι:

- Οδική ασφάλεια και μείωση θανάτων από τροχαία.
- Πρόληψη πυρκαγιών.
- Μείωση εργασιακής ανικανότητας.
- Πρόληψη κλοπών αυτοκινήτων.
- Πρόληψη εμπρησμών.
- Πρόληψη ελαττωματικών προϊόντων
- Πρόληψη έκρηξης καυστήρων.

Η κοινωνία ωφελείται εφ' όσον η πρόληψη ζημιών μειώνει τόσο τις άμεσες όσο και τις έμμεσες απώλειες.

Ενίσχυση αξιοπιστίας.

Με την ασφάλιση ενισχύεται η προσωπική αξιοπιστία, για παράδειγμα ενός δανειζόμενου, εφόσον εξασφαλίζεται ότι ο δανειστής θα πάρει τα χρήματά του από τον ασφαλιζόμενο. Αν ένα σπίτι αγοράζεται με δάνειο, ο δανειστής απαιτεί ασφάλιση. Η ασφάλιση ζωής μπορεί να ξεπληρώσει το δάνειο σε περίπτωση πρόωγου θανάτου και έτσι ο ασφαλισμένος είναι αξιόπιστος.

6.3. ΑΝΤΙΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Συγκρίνοντας την Ιδιωτική με την Κοινωνική Ασφάλιση μπορούμε να καταλήξουμε στα εξής συμπεράσματα.

1. Παρατηρούμε ότι διαφέρει ο φορέας των δύο μορφών Ασφάλισης, δηλαδή το Νομικό Πρόσωπο που αναλαμβάνει την κάλυψη. Στην Κοινωνική Ασφάλιση πρόκειται για Κρατικές επιχειρήσεις ή Δημόσιους Οργανισμούς ενώ στην Ιδιωτική πρόκειται για Ιδιωτικές Εταιρείες.
2. Υπάρχουν σημαντικές διαφορές και στο στόχο. Η Ιδιωτική Ασφάλιση επιδιώκει και κέρδος. Η Κοινωνική δεν εργάζεται για το κέρδος αλλά δεν πρέπει κιόλας να χάνει²⁸. Όταν η Κοινωνική Ασφάλιση δηλαδή κάποιο ή κάποια ταμεία παρουσιάζουν έλλειμμα τότε ή οι προσφερόμενες παροχές διατηρούνται σε χαμηλά επίπεδα, ή αυξάνονται οι εισφορές, είτε «τραβιέται» έλλειμμα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, οπότε έχουμε έμμεση φορολογία.
3. Είναι γνωστό ότι η Κοινωνική Ασφάλιση είναι από το νόμο υποχρεωτική²⁹, ενώ η ιδιωτική είναι ελεύθερη και προαιρετική. (Υπάρχουν ελάχιστες εξαιρέσεις όπως είναι η ασφάλιση των αυτοκινήτων και αυτό λόγω της μεγάλης συχνότητας των ατυχημάτων και των σοβαρών κοινωνικών επιπτώσεων).
4. Στην Ιδιωτική Ασφάλιση γίνεται επιλογή κινδύνου και το ασφάλιστρο εξατομικεύεται. Αυτό σημαίνει ότι ο ασφαλιζόμενος μπορεί να προτείνει εκείνος έναντι ποιών κινδύνων αισθάνεται την ανάγκη της ασφάλισης, την επιλογή του δε αυτή μπορεί η

²⁸ Ρομπόλης Σ./Ρωμανιάς Γ./ Μαργιάς Β., Αναλογιστική Μελέτη του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης στην Ελλάδα, ΙΝΕ ΓΣΕΕ – ΑΔΕΔΥ, Αθήνα, 2001

²⁹ Στεργίου Α., Η συνταγματική κατοχύρωση της κοινωνικής ασφάλισης, Σάκκουλας, Θεσσαλονίκη, 1994

ασφαλιστική εταιρεία να τη δεχθεί ή όχι. Επίσης το ασφάλιστρο έχει μελετηθεί επιστημονικά ώστε να προσαρμόζεται στα ιδιαίτερα στοιχεία κάθε ατομικής περίπτωσης, π.χ. ηλικία, υγεία, επάγγελμα, κ.λ.π. Αντίθετα στην Κοινωνική Ασφάλιση οι κίνδυνοι έχουν ισοπεδωθεί και το ασφάλιστρο είναι ομοιόμορφο. Στην Ιδιωτική Ασφάλιση το ασφάλιστρο που πληρώνει ο ασφαλιζόμενος είναι ανάλογο με την κάλυψη την οποία λαμβάνει, ενώ στην Κοινωνική Ασφάλιση δεν γίνεται σύνδεση μεταξύ της εισφοράς και της παροχής.

5. Στην Ιδιωτική Ασφάλιση το ασφάλιστρο πληρώνεται μόνο από τον ασφαλισμένο ή όποιον έχει ασφαλιστικό συμφέρον (συμβαλλόμενος). Στην Κοινωνική πληρώνεται κατά μεγάλο μέρος και από άλλους (εργοδότη).
6. Η Κοινωνική Ασφάλιση ασφαλίζει μόνο πρόσωπα ενώ η Ιδιωτική προσφέρει ασφάλιση προσώπων, πραγμάτων και ευθύνης.
7. Στην Ιδιωτική ο ενδιαφερόμενος επιλέγει το ύψος και τον χρόνο των παροχών που θα λάβει, ενώ στην Κοινωνική προχωρεί βάσει προκαθορισμένου σχεδίου χωρίς δυνατότητα διαπραγμάτευσης και επιλογής. Τις εισφορές και παροχές ρυθμίζει αποκλειστικά και δεσμευτικά η εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία και Κυβερνητική Πολιτική.
8. Στην Ιδιωτική ασφάλιση είναι απαραίτητη προϋπόθεση η καλή υγεία του ενδιαφερομένου, ενώ στην Κοινωνική δεν υπάρχει σύνδεση με την κατάσταση της υγείας του ασφαλιζομένου.
9. Στην Ιδιωτική ασφάλιση ο ασφαλισμένος δικαιούται σχεδόν όλες τις παροχές έστω και μια ημέρα μετά την έκδοση του συμβολαίου, ενώ στην Κοινωνική υπάρχουν περιπτώσεις που ορισμένες παροχές δίνονται μόνο μετά την παρέλευση 10 ετών, 20 ετών κ.λ.π.

Σαν συμπέρασμα βγάζουμε ότι η Ιδιωτική Ασφάλιση μπορεί και πρέπει να συνυπάρξει αρμονικά με την Κοινωνική, οι παροχές της οποίας ουδέποτε είναι αρκετές ούτε βασίζονται στις συγκεκριμένες ανάγκες του κάθε πολίτη³⁰.

³⁰ COORDINATORS COLLEGE, Μέλος του Ομίλου Επιχειρήσεων Ε. Καρναχωρίτη, Η Εκπαιδευτική Δύναμη στην Ασφαλιστική Βιομηχανία, Αθήνα 2003.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

7.1. ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Ο βασικός νόμος για τις κοινωνικές ασφαλίσεις 1846/1951 με το άρθρο 26*2 προβλέπει για τους εργαζόμενους, που δεν έχουν σταθερό εργοδότη ή που εργάζονται αυτοτελώς, ακόμη και τη σύσταση ασφαλιστικού συνεταιρισμού, με σκοπό τη συγκέντρωση και καταβολή στο ΙΚΑ των ασφαλιστικών εισφορών³¹. Ο συνεταιρισμός αυτός υπέχει έναντι του ΙΚΑ την ευθύνη του εργοδότη.

Ο σχετικός κανονισμός για τον τρόπο ασφάλισης εγκρίθηκε με την απόφαση του Υπουργού Εργασίας το 1954 και τροποποιήθηκε μεταγενέστερα. Ορίζει τη σύσταση συνεταιρισμών ανά υποκατάστημα ΙΚΑ. Στις περιοχές Αθήνας -Πειραιά-Θεσσαλονίκης πρέπει οι συνεταιρισμοί να περιλαμβάνουν πρόσωπα που ασκούν το ίδιο επάγγελμα. Δικαίωμα εγγραφής σε ΑσφαΣυ έχει κάθε άτομο, ηλικίας από 18 μέχρι 55 ετών για τις γυναίκες και μέχρι 60 για τους άνδρες, που δεν είναι ασφαλισμένο σε άλλον οργανισμό κύριας ασφάλισης ή δεν διαγράφηκε από άλλον ΑσφαΣυ λόγω οφειλών, που εργάζεται αυτοτελώς και στερείται επαγγελματικής στέγης ή παρέχει εργασία σε μη σταθερό εργοδότη.

Οι ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη και εργαζόμενου συγκεντρώνονται από τη διοίκηση των συνεταιρισμών και καταβάλλονται στο ΙΚΑ. Το ύψος των εισφορών αλλά και των παροχών του ΙΚΑ. Υπολογίζονται ανάλογα προς την ασφαλιστική κλάση, στην οποία η κάθε επαγγελματική κατηγορία κατατάσσεται με απόφαση του ΙΚΑ. Οι ΑσφαΣυ διέπονται από τη νομοθεσία των αστικών συνεταιρισμών.

³¹ Αμίσης Γ., Η θεσμική κατοχύρωση των ελαχίστων ορίων διαβίωσης στην Ελληνική και διεθνή έννομη τάξη-Συμβολή στη δογματική θεμελίωση των συστημάτων ελαχίστου εισοδήματος, Α.Ν. Σάκκουλας, Αθήνα, 2001

7.2. ΚΙΝΗΤΡΑ – ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ – ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

Ο νόμος κατοχυρώνει τις υφιστάμενες ενισχύσεις και φορολογικές απαλλαγές των συνεταιριστικών οργανώσεων, ενώ δίνει τη δυνατότητα καθιέρωσης νέων κινήτρων και ενισχύσεων με την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων των Υπουργών Γεωργίας και Εθνικής Οικονομίας, ύστερα από γνωμάτευση της Π Α Σ Ε Γ Ε Σ.

Ο νόμος διατηρεί το τακτικό ετήσιο έσοδο της Π Α Σ Ε Γ Ε Σ, ίσο με 1% των εσόδων του Ο Γ Α. Επί πλέον προβλέπει ειδικές πιστώσεις στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Γεωργίας για χρηματοδότηση προγραμμάτων εκπαίδευσης αιρετών στελεχών και υπαλλήλων συνεταιρισμών, καθώς και για επιδότηση μισθών επιστημόνων που προσλαμβάνονται από τις Ενώσεις και τις Κ Κ Σ Ε.

Ισχύει η απαλλαγή των συνεταιριστικών οργανώσεων από τέλη χαρτοσήμου ή άλλα τέλη υπέρ τρίτων στις περιπτώσεις έγκρισης ή τροποποίησης καταστατικού, στις περιπτώσεις συγχώνευσης επιχειρήσεων, καταθέσεων ή αναλήψεων, εισφορών των μελών, χορηγήσεων δανείων συνεταιρισμού προς τα μέλη του, αγοράς ακινήτων ή μεταχειρισμένων κινητών μέσων αγροτικής παραγωγής, μεταβίβασης κινητών ή ακινήτων ύστερα από διάλυση οργανώσεων για προσαρμογή στο νόμο 1541/1985 ή μεταβίβασης κινητών ή ακινήτων από ενώσεις σε μέλη της και αντίστροφα.

Δεν υπόκεινται σε φόρο κύκλου εργασιών οι συναλλαγές μεταξύ συνεταιριστικών οργανώσεων και των μελών τους. Επίσης, απαλλάσσονται του χαρτοσήμου ή άλλης επιβάρυνσης οι συμβάσεις μεταξύ συνεταιριστικών οργανώσεων και της Α.Τ.Ε. ή του Δημοσίου, όταν πρόκειται για συγκέντρωση προϊόντων κατ' εντολή τους ή για

διανομή αγαθών και γεωργικών εφοδίων. Απαλλάσσονται από το φόρο κύκλου εργασιών τα ασφάλιστρα και τα δικαιώματα από ασφαλιστικές συμβάσεις για αγροτικά προϊόντα και εξοπλισμό.

7.3. ΠΟΙΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ

Ο νόμος προβλέπει ποινές φυλάκισης τριών μηνών μέχρι ενός έτους για τα μέλη των συμβουλίων ή τους υπαλλήλους που δεν διευκολύνουν το διαχειριστικό έλεγχο, αποκρύπτουν αληθή στοιχεία, προβαίνουν σε ψευδείς ή εικονικές εγγραφές στα βιβλία, συντάσσουν ψευδείς ή εικονικούς ισολογισμούς. Παρόμοιες ποινές προβλέπονται και για τα μέλη του Ε. Σ. ή όποιους διενεργούν διαχειριστικό έλεγχο, αν αποκρύπτουν ή αρνούνται τα αληθή γεγονότα για την κατάσταση του συνεταιρισμού που περιήλθαν στη γνώση τους ή αν παρέχουν εν γνώσει τους ψευδή στοιχεία.

Τιμωρούνται ακόμη με φυλάκιση 3 – 12 μηνών ή και χρηματική ποινή όσοι παρεμποδίζουν τα διοικητικά όργανα (Γ. Σ. – Δ. Σ. – Ε. Σ.)

Να συνεδριάσουν, χρησιμοποιώντας βία ή απειλή βίας ή και παράνομες πράξεις με το ίδιο αποτέλεσμα.

Τέλος τιμωρούνται και όσοι νοθεύουν το εκλογικό αποτέλεσμα των συνεταιριστικών εκλογών ή ασκούν πράξεις διοίκησης και εποπτείας μετά τη λήξη της θητείας τους.

Ο Ν. 1914/1990 επέκτεινε τις προηγούμενες ποινές στα μέλη των συμβουλίων, στους εκκαθαριστές και στα μέλη επιτροπών ή υπαλλήλους με ανάθεση ειδικών αρμοδιοτήτων, αν παραβαίνουν αποφάσεις της Γ Σ ή διατάξεις του καταστατικού και αν δεν συντάσσουν και δεν δημοσιεύσουν τον ισολογισμό εντός των προθεσμιών που θέτει ο Κ Φ Σ.

7.4. ΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΛΑΧΕΙΟΠΩΛΩΝ

Στο τέλος του 1988 λειτουργούσαν 3 συνεταιρισμοί, ένας πανελλήνιος με έδρα την Αθήνα και δύο τοπικοί με έδρα την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Τα μέλη του πρώτου φθάνουν στα 600. Τα μισά κατοικούν σε Αθήνα-Πειραιά και τα υπόλοιπα σε διάφορες περιοχές της χώρας. Οι άλλοι δύο μοιράζονται περίπου 600 μέλη από τις περιοχές τους σε ένα εθνικό σύνολο 1200 λαχειοπωλών, που ανήκουν στο επαγγελματικό σωματείο τους, την Πανελλήνια Ένωση Λαχειοπωλών.

Οι παραπάνω συνεταιρισμοί ιδρύθηκαν το 1958, αμέσως μετά τη δημοσίευση του ειδικού κανονισμού ασφάλισης των λαχειοπωλών στο ΙΚΑ. (ΦΕΚ Β' 101/8-4-1958). Λειτουργούν με βάση το νόμο 1846/1951 και τη νομοθεσία για τους αστικούς συνεταιρισμούς.

Οι συνεταιρισμοί συγκεντρώνουν κάθε μήνα από τα μέλη τους τις εισφορές ασφαλισμένου. Οι λαχειοπώλες έχουν καταταχθεί στην κλάση του ανειδίκευτου εργάτη και πληρώνουν 10% των μηνιαίων ακαθάριστων αποδοχών (π.χ. για το Ά τετράμηνο 1989 η μηνιαία εισφορά είναι: 2417 δραχ. το ημερομίσθιο επί 25 ημέρες = 61775 δραχ., οπότε το 10% είναι ίσο με 6178 δραχ.). Σημειώνεται πως την εργοδοτική εισφορά καταβάλλει το Υπουργείο Οικονομικών κρατώντας 1% από τις εισπράξεις του λαϊκού λαχείου(Απόφαση Α 9079/6-7-1946).

Ειδικότερα, ο πανελλήνιος συνεταιρισμός έχει συνεταιριστική μερίδα 100 δραχ. Απασχολεί μερικά ένα λογιστή, ενώ την περισσότερη γραφική εργασία διεκπεραιώνει ο πρόεδρος του Δ.Σ. Έτσι, ο συνεταιρισμός λειτουργεί με μία μικρή εισφορά των μελών. Από τον Ιανουάριο 1989 ο συνεταιρισμός έχει εγκατασταθεί σε ιδιόκτητα γραφεία, που αγοράστηκαν με έκτακτη εισφορά 3.000 δραχ. ανά μέλος. Το ποσό της

εισφοράς αυτής απαιτείται από κάθε νέο μέλος, ενώ επιστρέφεται στους εξερχόμενους από το επάγγελμα και στους συνταξιοδοτημένους.

Προβλήματα του κλάδου αποτελούν η πώληση λαχείων από ευκαιριακούς πωλητές ή συνταξιούχους, το φορολογικό τεκμήριο (550 χιλιάδες δρχ. το τεκμήριο, ενώ ο κλάδος προτείνει φορολογία 1% στην πηγή), η μείωση των πωλήσεων λαχείων λόγω απότομης αύξησης της τιμής τους, η δυσκολία για εξεύρεση λαχείων με διαφορετικούς αριθμούς κ.ο.κ.

Σημειώνεται πως ο λαχειοπώλης, αγοράζοντας τα λαχεία από τη Διεύθυνση Κρατικών Λαχείων παίρνει προμήθεια 12%. Δεν έχει όμως δυνατότητα επιλογής αριθμών. Εξαναγκάζεται έτσι ν' αναζητήσει την ποικιλία αριθμών στα πρακτορεία λαχείων, όπου πληρώνει 1%. Παρά τις συχνές απόπειρες μόνο ένας εμπορικός συνεταιρισμός λαχειοπωλών κατόρθωσε να ιδρύσει και να επιβιώσει. Είναι ο Πανελλαδικός Συνεταιρισμός Λαχειοπωλών ``η Πρόοδος``, που διατηρεί κατάστημα στην οδό Μενάνδρου, στην Αθήνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

8. ΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ (ΑσφαΣυ) ΚΛΑΔΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

8.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο παρόν περιγράφονται δύο τύποι συνεταιρισμών. Ο ένας είναι στην κυριολεξία αλληλασφαλιστικός, γιατί παρέχει κάλυψη έναντι επαγγελματικών κινδύνων, ενώ ο άλλος θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως συνεταιρισμός υπηρεσιών. Συγκεντρώνει τις ασφαλιστικές εισφορές των μελών του και τις καταθέτει στο ΙΚΑ, το οποίο στη συνέχεια παρέχει την ασφαλιστική κάλυψη³².

Το νομοθετικό πλαίσιο

Η παρούσα κατηγορία συνεταιρισμών διέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία περί αστικών συνεταιρισμών (Ν 602/1915 αρχικά και Ν 1667 από το 1986) και από το ΝΔ 400/1970 (ΦΕΚ Α 10/17-1 1970) περί “ιδιωτικής επιχειρήσεως ασφαλίσεως”, καθώς και από τις τροποποιήσεις και συμπληρώσεις της ασφαλιστικής νομοθεσίας που ακολούθησαν. Το άρθρο 35 του ΝΔ 400/1970 προβλέπει: “Η άσκηση της αμοιβαίας ασφάλισης ή αυτασφάλισης προς κάλυψη κινδύνων αναγομένων αποκλειστικά στην ενάσκηση κάποιου επαγγέλματος επιτρέπεται κατόπιν αδείας του Υπουργού Εμπορίου μόνον υπό Αλληλασφαλιστικών Ταμείων Συνεταιρισμών, τα μέλη των οποίων πρέπει να ασκούν το αυτό

³² Γεώργιος Χρ. Δασκάλου, Αστικοί και Γεωργικοί Συνεταιρισμοί, Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα 1992.

επάγγελμα. Για τη σύστασή τους... απαιτούνται 50 τουλάχιστο πρόσωπα''.

Το άρθρο 36γ απαιτεί κατάθεση εγγύησης στην Τράπεζα Ελλάδος ποσού 3 εκ. δρχ. από κάθε συνεταιρισμό. Το ποσό αυτό αναπροσαρμόζεται κατά διαστήματα, ανάλογα με την εξέλιξη του πληθωρισμού.

Την εποπτεία επί των συνεταιρισμών αυτών ασκεί το Υπουργείο Εμπορείου. Εντός διμήνου από τη λήξη της λογιστικής χρήσης οφείλουν να υποβάλλουν στο Υπουργείο τον ισολογισμό με κατάσταση των μελών και πίνακα των ασφαλιστικών εισφορών που εισπράχθηκαν, καθώς και των αποζημιώσεων που πληρώθηκαν.

Με το ΠΔ 148/1984 (ΦΕΚ 47 Α) καθιερώθηκε ο έλεγχος των ΑσφαΣυ από τους ορκωτούς λογιστές και εφαρμογή κλαδικού λογιστικού σχεδίου.

8.2. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΥΧΩΝ

Τη δυνατότητα ίδρυσης ΑσφαΣυ για κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων αξιοποίησαν οι ιδιοκτήτες λεωφορείων υπεραστικών και αστικών ΚΤΕΛ (Κοινών Ταμείων Εισπράξεως Λεωφορειούχων). Σ' αυτό πρέπει να συνετέλεσε και η παραδοσιακή άσκηση του επαγγέλματος σε βάση κοινοπρακτική μέσω των ΚΤΕΛ, καθώς και η συνεταιριστική παράδοση στον προμηθευτικό τομέα (καύσιμα, λιπαντικά, ελαστικά, ανταλλακτικά κ.λ.π.). Κάθε ΚΤΕΛ διατηρεί τον προμηθευτικό

συνεταιρισμό του, ενώ έγιναν προσπάθειες για σύσταση μιας πανελλήνιας προμηθευτικής ένωσης τους³³.

Στην Ελλάδα υπάρχουν 2 ομάδες ΑσφαΣυ, που καλύπτουν τα ΚΤΕΛ της Βόρειας και Νότιας Ελλάδας. Κάθε μία από τις 2 ομάδες ίδρυσε τον αντασφαλιστικό συνεταιρισμό της, με έδρα τη Θεσσαλονίκη και Αθήνα αντίστοιχα. Υπάρχει και ένας συνεταιρισμός του ΚΤΕΛ Ιωαννίνων που είναι ανεξάρτητος.

Οι λεωφορειούχοι επέλεξαν τη συνεταιριστική αλληλασφάλιση έναντι της ασφάλισής τους στις υφιστάμενες εμπορικές εταιρίες, διότι εκτιμούν ότι έτσι καλύπτονται με το 1/3 του κόστους και διότι τα ασφάλιστρα παραμένουν δική τους περιουσία. Επί πλέον, επειδή συνήθως οδηγούν οι ίδιοι τα λεωφορεία, είναι προσεκτικοί και έτσι αποφεύγονται οι ζημιές.

8.2.1. Ο ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΥΧΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Ο ακριβής τίτλος του είναι: Αλληλασφαλιστικός συνεταιρισμός ιδιοκτητών υπεραστικών λεωφορείων δημοσίας χρήσεως, μετόχων ΚΤΕΛ νομού Κορινθίας. Ιδρύθηκε το 1973 και το 1988 προσάρμοσε το καταστατικό του στον Ν 1667/1986 (απόφαση 303 του Ειρηνοδίκη Κορίνθου).

Ο συνεταιρισμός παρέχει κάλυψη κινδύνων αστικής ευθύνης των αυτοκινήτων ΔΧ των μελών του, ως ασφαλιστική επιχείρηση α' βαθμού, τουλάχιστο μέχρι του ύψους των ορίων που καθορίζονται εκάστοτε από την αρμόδια αρχή (έγκριση Υπουργού Εμπορίου κατόπιν προτάσεως-αιτήματος της ένωσης ασφαλιστικών εταιρειών). Ειδικότερα,

³³ Βλ. Εφημερίς των Αυτοκινητιστών, Αθήνα, Δεκέμβριος, 1988

καλύπτονται οι κίνδυνοι για σωματικές βλάβες τρίτων μέχρι του ποσού 10 εκ. δρχ. και για υλικές ζημιές τρίτων μέχρι 2 εκ. δρχ. Για πυρκαϊά γίνεται ασφάλιση από 500 χιλ. δρχ. μέχρι 5 εκ. δρχ. Σε περίπτωση ατυχήματος εξ ίδιας υπαιτιότητας ο συνεταιρισμός δεν συμμετέχει στη ζημιά, όταν δεν υπερβαίνει τις 200 χιλ. δρχ. Καλύπτει τα 50% στις ζημιές από 200 μέχρι 400 χιλ. δρχ. και 75% στις άνω των 400 χιλ. δρχ.

Ο συνεταιρισμός είναι μέλος του πανελλαδικού αλληλασφαλιστικού συνεταιρισμού Αθηνών, στον οποίο αντασφαλίζει τους κινδύνους που αναλαμβάνει, καθώς και τους κινδύνους για σωματικές βλάβες και υλικές ζημιές προς τρίτους πέραν των ποσών των 6 και 2 εκ. δρχ. αντίστοιχα.

Η συνεταιριστική μερίδα ορίστηκε στις 100 χιλ. δρχ. ανά λεωφορείο, ανεξάρτητα από τον αριθμό των ιδιοκτητών, οι οποίοι διαθέτουν μία ψήφο ανά λεωφορείο. Η ευθύνη είναι τριπλάσια της μερίδας. Κάθε μήνα καταβάλλεται ένα ασφάλιστρο ανά λεωφορείο στο συνεταιρισμό της τάξης των 1000 δρχ., εκ του οποίου ένα τμήμα αποδίδεται ως αντασφάλιστρο στον πανελλαδικό συνεταιρισμό. Στο τέλος του 1988 ο συνεταιρισμός είχε 62 μέλη.

Σημειώνεται πως το καταστατικό του συνεταιρισμού περιέχει και τον Ειδικό κανονισμό κάλυψης των ζημιών και της αστικής ευθύνης των μελών του (Στοιχεία 22-2-1989).

8.2.2. ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟΣ ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΘΗΝΩΝ.

Ο πλήρης τίτλος του είναι: Πανελλαδικός αλληλασφαλιστικός συνεταιρισμός ιδιοκτητών αυτοκινήτων δημοσίας χρήσεως Συν.Π.Ε. Ιδρύθηκε το 1985 στην Αθήνα. Μέλη του είναι οι ιδιοκτήτες των 1805 λεωφορείων των ΚΤΕΛ Αττικής, Βοιωτίας, Εύβοιας, Μαγνησίας, Φωκίδας Άρτας, Πρέβεζας, Κέρκυρας, Κεφαλονιάς, Ζακύνθου, Αχαΐας (αστικών), Κορινθίας, Αργολίδας, Λακωνίας, Μεσσηνίας, Ηλείας, Χανίων (αστικών και υπεραστικών), Ηρακλείου (αστικών και υπεραστικών), Ρεθύμνου, Λασιθίου και Χίου. Στον αλληλασφαλιστικό Θεσσαλονίκης ανήκουν 24 πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί.

Η συνεταιριστική μερίδα είναι ίση με 100 χιλ. δρχ. ανά λεωφορείο. Επί πλέον καταβάλλεται μηνιαία ασφαλιστική εισφορά 500 δρχ. ανά λεωφορείο από κάθε πρωτοβάθμιο ασφαλιστικό συνεταιρισμό. Στον εναρκτήριο ισολογισμό του συνεταιρισμού για τη διπλή χρήση 1986 και 1987 παρατηρείται ότι σε σύνολο ενεργητικού 88 περίπου εκ. δρχ. τα 88% αποτελούν επενδύσεις σε καταθέσεις προθεσμίας (40%) και χρεόγραφα (48%).

Ο συνεταιρισμός καλύπτει τις υλικές ζημιές για ποσό άνω των 2 εκ. δρχ. και τις σωματικές βλάβες για ποσό άνω των 6 εκ. δρχ. ανά λεωφορείο. Μέχρι τα όρια αυτά η κάλυψη γίνεται, όπως προαναφέρθηκε, από τους πρωτοβάθμιους συνεταιρισμούς.

8.2.3. ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΣΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΚΤΕΛ Ν. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΣΥΝ. Π. Ε.

Ο συνεταιρισμός ιδρύθηκε το 1970 για διάρκεια 30 ετών. Το 1985 προσάρμοσε το καταστατικό του σύμφωνα με το Π.Δ. 118/1985. Στις 31-12-1988 αριθμούσε 251 μέλη.

Σε καθένα από τα 157 λεωφορεία του ΚΤΕΛ Ιωαννίνων αντιστοιχεί μία μερίδα, που την κατέχουν ο μοναδικός ή περισσότεροι ιδιοκτήτες του λεωφορείου. Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας φθάνει στις 400 χιλ. δρχ. Κάθε μήνα καταβάλλονται στο συνεταιρισμό ανά λεωφορείο 2000 δρχ. ως ασφάλιστρα και 2000 δρχ. για εξόφληση της συνεταιριστικής μερίδας.

Τα νέα μέλη καλούνται να πληρώσουν μια πρόσθετη εισφορά, ανάλογη προς την περιουσία του συνεταιρισμού ώστε... όλοι οι συνέταιροι να ευρίσκονται σε ίση μοίρα από απόψεως συμμετοχής στην περιουσία, κινητή και ακίνητη... Οι ειδικοί διάδοχοι πληρώνουν ό,τι καταβάλλεται στους εξερχόμενους...' (άρθρο 32 καταστατικού).

Κατά το άρθρο 12 του καταστατικού δεν επιτρέπεται να παραμένουν στη διοίκηση του συνεταιρισμού πρόσωπα που καθυστερούν πέραν του διμήνου τις προς το συνεταιρισμό οποιεσδήποτε ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους.

Το άρθρο 33 προβλέπει πως για ζημιά στο λεωφορείο μέχρι 200 χιλ. δρχ. δεν καταβάλλεται αποζημίωση. Πέραν των 200 χιλ. δρχ. ο συνεταιρισμός καλύπτει μόνο το 20% των δαπανών με τιμολόγια και ύστερα από γνωμάτευση του Δ.Σ. Ζημιές που προκλήθηκαν σε τρίτους με υπαιτιότητα των οδηγών του ΚΤΕΛ καταβάλλονται εξ ολοκλήρου.

Ουδεμία αντασφάλιση έχει συνάψει ο συνεταιρισμός, διότι, όπως τόνισε αρμόδιος εκπρόσωπος, οι μεγάλες εταιρίες δεν δέχονται τους όρους του συνεταιρισμού.

Τα ίδια κεφάλαια του συνεταιρισμού στον ισολογισμό του 1988 ήταν περίπου 77 εκ. δρχ. (55 εκατ. δρχ. Συνεταιριστικό κεφάλαιο και 22 εκατ. δρχ. αποθεματικά). Απ' αυτά τα 43 εκ. δρχ. αποτελούσαν την ασφαλιστική τοποθέτηση σε τραπεζική κατάθεση (Τράπεζα Κρήτης), όπως προβλέπεται από το Ν. Δ. 400/1970. Τα υπόλοιπα ήταν διαθέσιμες καταθέσεις σε διάφορες τράπεζες.

Το σύνολο του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως πλησιάζει στα 21 εκ. δρχ. Τα έσοδα απαρτίζονται από τα ασφάλιστρα (157 λεωφορεία επί 2000 δρχ./ μήνα επί 12 μήνες = 3768000 δρχ.), τους τόκους καταθέσεων (14,7 εκατ. δρχ.) και μεταφερόμενα αποθεματικά από την προηγούμενη χρήση. Στα έξοδα περιλαμβάνονται οι πληρωθείσες ζημιές (2,9 εκατ. δρχ.), τα γενικά έξοδα λειτουργίας (3,7 εκατ. δρχ., όπου η μεγαλύτερη δαπάνη 35% αντιστοιχεί στο μισθό του μοναδικού υπαλλήλου) και η ``τροφοδοσία`` των διαφόρων αποθεματικών (Στοιχεία 24-6-1989).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

9.1. Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ιδρύθηκε το 1978 από τις Ελληνικές Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις. Με τροποποίηση του Καταστατικού της Μέτοχοι μπορούν να γίνουν κάθε μορφής Συνεταιρισμοί (Πιστωτικοί, Καταναλωτικοί, Αστικοί, Συνδικαλιστικοί κ.ά.). Έτσι το 1994 Μέτοχοι έγιναν και κορυφαίες Συνεταιριστικές Ασφαλιστικές Οργανώσεις της Ευρώπης (Unipol Ιταλίας, Macif Γαλλίας, Folksam Σουηδίας, P&V Βελγίου)³⁴. Σήμερα, οι μέτοχοι της Εταιρείας ανέρχονται σε 95, όλοι προερχόμενοι από τον ευρύτερο χώρο της Κοινωνικής Οικονομίας.

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ είναι η μόνη αμιγής Συνεταιριστική Ασφαλιστική Εταιρεία στην Ελλάδα με ένα αξιόλογο ανθρώπινο κεφάλαιο 75 υπαλλήλων, ισχυρό οικονομικό πυρήνα, σημαντικό κύκλο εργασιών σε όλους τους ασφαλιστικούς κλάδους, ευρεία κοινωνική αποδοχή, σύγχρονα ασφαλιστικά προϊόντα και εκτεταμένο δίκτυο παραγωγής.

Με την τεχνογνωσία και υποστήριξη των Ευρωπαίων Μετόχων της, δημιουργεί και προωθεί διαρκώς στην αγορά νέα, ολοκληρωμένα και πρωτοποριακά προϊόντα.

Προσφέρει τη σιγουριά, με σειρά καλύψεων σε ποικιλία κινδύνων δραστηριοποιημένη σε όλη την Ελλάδα μέσω 500 σημείων πώλησης, όλους τους ασφαλιστικούς κλάδους:

³⁴ Περιοδικό <<ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ>>, η σιγουριά της επιτυχημένης Συνεταιριστικής Οργάνωσης, σελ. 32

- Πυρός
- Αυτοκινήτων και Γεωργικών Μηχανημάτων
- Αστικής Ευθύνης Σκαφών Αναψυχής
- Νομικής Προστασίας
- Οδικής Προστασίας
- Μεταφερόμενων Εμπορευμάτων
- Προσωπικών Ατυχημάτων
- Γενικής Αστικής Ευθύνης
- Κλοπής
- Ζωής
- Ομαδικά συνταξιοδοτικά, κ.ά.

9.2. Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ

Ο Πρόεδρος και η Διοίκηση της ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ εκλέγονται απευθείας από τους Μετόχους της Εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Πρόεδρος της Εταιρείας συλλογικά λειτουργούν με ένα δημοκρατικό μοντέλο διοίκησης έχοντας εκχωρήσει πρωτοβουλίες και αρμοδιότητες στα υπηρεσιακά στελέχη, τα οποία είναι υπεύθυνα για την υλοποίηση των στόχων και της στρατηγικής που χαράσσεται.

Σημαντικό πλεονέκτημα αποτελεί η ευελιξία των υπηρεσιακών παραγόντων στο να παράγουν λύσεις, αποτελέσματα και διαδικασίες στους καλύτερους δυνατούς χρόνους μέσα σ' ένα περιβάλλον άνετο και δημιουργικό υπό την σκέπη της εργασιακής ειρήνης και επιβράβευσης των προσπαθειών τους³⁵.

³⁵ Περιοδικό <<ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ>> τεύχος 201-Νοέμβριος 2006, σελ. 56

9.3. ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ από την ίδρυσή της είναι Ανώνυμη Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών που διέπεται από το Ελληνικό νομικό πλαίσιο λειτουργίας των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων. Το μετοχικό της κεφάλαιο είναι πλήρως καταβεβλημένο από τους Μετόχους της.

Το 1994 με τροποποίηση του καταστατικού της έγινε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου και με τη συμμετοχή των Ευρωπαίων εταίρων της ιδρύθηκε η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΖΩΗΣ, με αποκλειστικό αντικείμενο τις εργασίες ζωής. Το 1999 η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΖΩΗΣ συνενώθηκε με τη ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ με στόχο τη καλύτερη και ευέλικτη λειτουργία της, την ανταγωνιστικότερη θέση τους και την ανάπτυξη και προώθηση από κοινού νέων ασφαλιστικών προϊόντων στην αγορά.

9.4. Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ έχοντας έναν απόλυτα ανθρωποκεντρικό-κοινωνικό χαρακτήρα σε συνδυασμό με την οικονομική της δύναμη βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση στην ασφαλιστική αγορά. Επίσης στα 25 χρόνια της λειτουργίας της και μέσα από την καθημερινή πρακτική της, έχει καταξιωθεί στο χώρο της ως αξιόπιστη, φερέγγυα και με σύγχρονη αντίληψη Ασφαλιστική Εταιρεία³⁶.

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ στηρίζει και αντιπροσωπεύει τον συνεταιριστικό θεσμό στην Ελλάδα προσφέροντας ειδικές καλύψεις στις

³⁶ Περιοδικό << ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ >> τεύχος Ιανουαρίου 2005, σελ. 23

περισσότερες συνεταιριστικές οργανώσεις, ενώ παράλληλα δραστηριοποιείται με επιτυχία στην ευρύτερη αγορά με προϊόντα που απευθύνονται στον κάθε Έλληνα πολίτη, στις πλεονεκτικότερες και ανταγωνιστικότερες τιμές.

9.5. Η ΠΕΛΑΤΕΙΑ ΤΗΣ

Από κάθε κοινωνικοοικονομική διαστρωμάτωση καθώς επίσης πλήθος Ελληνικών επιχειρήσεων και Συνεταιριστικών Οργανώσεων (Ενώσεις Συνεταιρισμών, Συνεταιριστικές Τράπεζες, Ομάδες Παραγωγών, Δήμοι, Συνδικάτα κ.λ.π.) .

9.6. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ συνδέεται στενά με το Διεθνές Συνεταιριστικό Κίνημα και είναι μέλος του International Cooperative and Mutual Insurance Federation (ICMIF) και του European Association of Cooperative and Mutual Insurance (ACME). Παράλληλα έχει συνάψει συμφωνίες με αρκετές από τις Ευρωπαϊκές Συνεταιριστικές Ασφαλιστικές Οργανώσεις αμοιβαίας εξυπηρέτησης των πελατών.

Επίσης, μέσω του ICMIF καλύπτει αντασφαλιστικά από κορυφαίες Αντασφαλιστικές Εταιρείες του κόσμου³⁷.

³⁷ Περιοδικό << BISUNES >> Νο 123-Μάιος 2004, σελ. 27

9.7. Η ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΗΣ

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ είναι μια ασφαλιστική εταιρεία ταχύτατα αναπτυσσόμενη που ακολουθεί μια συνεπή πορεία εξέλιξης, με σωστή διαχείριση και υπεύθυνο στρατηγικό προγραμματισμό

Επενδύει σε έμψυχο και άψυχο υλικό, αναδιοργανώνει τα δίκτυα πωλήσεών της, εφαρμόζει και καθιερώνει νέους τρόπους επικοινωνίας με τους πελάτες της, ενδυναμώνει τους δεσμούς της με τις Συνεταιριστικές Οργανώσεις της χώρας και το παγκόσμιο συνεταιριστικό κίνημα, αναπτύσσει νέες μεθόδους και κανόνες προώθησης και βελτιώνει υπάρχοντα ή δημιουργεί νέα ποιοτικά και πρωτοποριακά προϊόντα.

Όλοι οι Μέτοχοι της Εταιρείας, υπό το πρίσμα των συναινετικών διαδικασιών συνηγορούν και στηρίζουν την προσπάθειά της Διοίκησης να αναπτύξει και εδραιώσει περαιτέρω τη θέση της Εταιρείας στην Ασφαλιστική Αγορά³⁸.

³⁸ Περιοδικό <<ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ>>, ετήσιος απολογισμός 2003, σελ. 23

25 ΧΡΟΝΙΑ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

(σε €)

ΕΤΟΣ	1979/1983	1984/1988	1989/1993	1994/1998	1999/2003
ΕΞΕΛΙΞΗ					
ΙΔΙΩΝ	758.908	1.283.359	2.765.499	4.875.067	5.345.411
ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
ΕΞΕΛΙΞΗ					
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	483.213	1.117.889	4.181.760	10.627.208	24.450.652
ΕΞΕΛΙΞΗ					
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚ					
ΟΥ	30,17%	31,41%	28,38%	25,99%	17,73%
ΚΟΣΤΟΥΣ*					
*ΕΠΙ ΤΗΣ					
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ					

Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Προς Την 25^η Τακτική Γενική Συνέλευση Των Μετόχων

Φίλοι Συνεταιριστές ,

Κύριοι Μέτοχοι ,

Σύμφωνα με το Νόμο και το Καταστατικό, σας παρουσιάζουμε τον Απολογισμό του οικονομικού έτους 2003(εικοστή πέμπτη εταιρική χρήση 01.01.2003-31.12.2003)και σας παρέχουμε τις απαραίτητες επεξηγήσεις και πληροφορίες για τα αποτελέσματα της χρήσης καθώς και για τη γενικότερη πορεία της Εταιρίας.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Το έτος 2003, όπως φαίνεται κατωτέρω, σηματοδοτεί την έναρξη ανάκαμψης της Ελληνικής Ασφαλιστικής Αγοράς, ύστερα από μία παρατεταμένη περίοδο αρνητικής εικόνας του κλάδου.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

(σε εκατ.€)

ΚΛΑΔΟΣ	2003	2002	ΔΙΑΦΟΡΑ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	754	685	10,00%
ΛΟΙΠΟΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	769	669	15,00%
ΣΥΝΟΛΟ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΛΑΔΩΝ	1.523	1.354	12,48%
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	1.418	1.289	10,00%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ	2.941	2.643	11.27%

Παρά τα πρώτα δείγματα ανάκαμψης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι πολλά από τα κοινά προβλήματα της αγοράς μας εξακολουθούν να υφίστανται: Το συνεχιζόμενο, αρνητικό αποτέλεσμα του Κλάδου Αυτοκινήτων, επιβάλλει άμεσες και γενναίες αποφάσεις. Ο αθέμιτος ανταγωνισμός από την άλλη, επιβάλλει την λήψη μέτρων εξυγίανσης της αγοράς και υιοθέτησης τέτοιων όρων που να εξασφαλίζουν δίκαιους και εξορθολογισμένους κανόνες λειτουργίας και ανάπτυξης, μέσα στα πλαίσια μιας ελεύθερης και διευρυμένης αγοράς. Αίτημα στο οποίο καλείται να απαντήσει η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης, μία ανεξάρτητη αρχή, στόχος της ασφαλιστικής αγοράς για πολλά χρόνια. Η

ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου τον Ιανουάριο του 2004 και η αναμενόμενη οργάνωση και λειτουργία της Αρχής δημιουργεί αυξημένες προσδοκίες για μια καλύτερη αγορά. Η εφαρμογή της 5^{ης} Κοινοτικής Οδηγίας, που ρυθμίζει θέματα του Κλάδου Αυτοκινήτων με σημαντικότερο την αύξηση των ελάχιστων υποχρεωτικών ορίων ασφάλισης, αναμένεται να οδηγήσει σε αύξηση των ασφαλιστρών αλλά και να δημιουργήσει προβλήματα βιωσιμότητας σε πολλές Ασφαλιστικές Εταιρίες. Τέλος το 2004, ολυμπιακό έτος για τη χώρα μας, η προετοιμασία του οποίου υπήρξε σημαντικό πεδίο ασφαλιστικών δραστηριοτήτων για ένα κομμάτι της Ασφαλιστικής μας Αγοράς, θα αποτελέσει σημείο προβληματισμού αναπλήρωσης των δραστηριοτήτων αυτών μετά τους ολυμπιακούς αγώνες.

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ κατάφερε και για το έτος 2003, να παρουσιάσει ρυθμούς ανάπτυξης των οικονομικών της μεγεθών, καλύτερους από τους αντίστοιχους της αγοράς.

Η εξέλιξη των κυριότερων οικονομικών μεγεθών της Εταιρίας στις 31/12/2003, έχει ως εξής:

(σε χιλ. €)

	2003	2002	ΔΙΑΦΕΡΑ	%
ΚΑΘΑΡΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ (ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ Σ/ΛΑΙΟΥ)	24,451	20,796	3,655	17,57
ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	15,002	11,358	3,644	32,08
ΠΛΗΡΩΘΕΙΣΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	13,048	10,194	2,854	28,00
ΤΕΧΝΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	23,602	19,790	3,812	19,26
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	3,770	3,376	394	11,67
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	543	73	470	643,84
ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΕΠΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	18,01%	20,35%		
ΑΝΕΙΣΠΡΑΚΤΑ ΕΠΙ ΟΛΙΚΩΝ ΑΣΦ/ΤΡΩΝ	17,76%	18,21%		

Η Συνεταιριστική Ασφαλιστική είναι η πρώτη και η μόνη αμιγώς Συνεταιριστική Ασφαλιστική εταιρεία στην Ελλάδα από το 1978, με μετόχους αποκλειστικά Συνεταιριστικές οργανώσεις, Ελληνικές και Ευρωπαϊκές με κεφάλαια και αποθέματα 11,5 εκατομμύρια €. Η οικονομική της ευρωστία, το εκτεταμένο δίκτυο παραγωγής της, τα ποιοτικά ασφαλιστικά της προϊόντα το άψογο σέρβις, τα ανταγωνιστικά ασφάλιστρα, η φερεγγυότητα και ο κοινωνικός της χαρακτήρας την κατατάσσουν ανάμεσα στις καλύτερες Ασφαλιστικές Εταιρείες στην Ελλάδα. Η υποστήριξη και η παροχή τεχνογνωσίας στη Συνεταιριστική

Ασφαλιστική από τους πανίσχυρους Ευρωπαϊκούς Ασφαλιστικούς Συνεταιριστικούς Οργανισμούς-μετόχους της (UNIPOL,MAC IF,P&V,EURESA) της προσδίδουν ακόμη μεγαλύτερη δυναμική ανάπτυξης και προόδου. Σήμερα η Συνεταιριστική Ασφαλιστική προσφέροντας πολλαπλή σιγουριά και ασφάλεια, βρίσκεται σε μία ιδιαίτερα πλεονεκτική θέση έναντι πολλών ανταγωνιστών της στην ελληνική αγορά. Η Συνεταιριστική Ασφαλιστική διασφαλίζει απόλυτα το δικαίωμα του κάθε ανθρώπου να κάνει όνειρα και να σχεδιάζει χωρίς καμία ανησυχία για το μέλλον του.

Ο κοινωνικός χαρακτήρας του συνεταιριστικού θεσμού και της συλλογικής οικονομίας στον ασφαλιστικό τομέα, που γνήσια έκφρασή του στη χώρα μας είναι η Συνεταιριστική Ασφαλιστική, εγγυάται την πλήρη εξασφάλιση των Συνεταιριστικών Οργανώσεων, των Συνεταιριστών, των αγροτών, αλλά και του ευρύτερου κοινωνικού χώρου.

Γιατί η συλλογική ασφαλιστική συνείδηση που καλλιεργεί και αναπτύσσει η Συνεταιριστική Ασφαλιστική, εξασφαλίζει :

- >Τη γρήγορη και πρόθυμη εξυπηρέτηση.
- >Την αντικειμενική και δίκαιη αποζημίωση.
- >Τον σεβασμό και την πλήρη κατανόηση προς τους ασφαλισμένους.
- >Αντασφαλιστική κάλυψη από τα μεγαλύτερα διεθνή συνεταιριστικά και ιδιωτικά ασφαλιστικά και αντασφαλιστικά συγκροτήματα.

Η Συνεταιριστική Ασφαλιστική προσφέρει τη σιγουριά της ολοκληρωμένης ασφάλισης σε όλους τους ζωτικούς κλάδους και ειδικότερα:

ΖΩΗΣ

Με την τεχνογνωσία και την υποστήριξη των πανίσχυρων μετόχων της, των συνεταιριστικών ασφαλιστικών κολοσσών, όπως UNIPOL,MAC

IF,P&V και EURESA, η Συνεταιριστική Ασφαλιστική είναι η μεγαλύτερη δύναμη, που κατατάσσεται ανάμεσα στις καλύτερες Ασφαλιστικές Εταιρείες. Δημιούργησε σύγχρονα προγράμματα καλύπτοντας μοναδικά τις ανάγκες τις δικές σας και της οικογένειάς σας.

ΠΥΡΟΣ

Τα σύγχρονα προγράμματα της Συνεταιριστικής Ασφαλιστικής προστατεύουν από το κίνδυνο της φωτιάς: σπίτια, αποθήκες, εργοστάσια, καταστήματα και γενικά κάθε ακίνητη περιουσία των ασφαλισμένων της.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ

Για κάθε ιδιοκτήτη αυτοκινήτου ή γεωργικού μηχανήματος, η Συνεταιριστική Ασφαλιστική προσφέρει μια πλήρη κάλυψη αστικής ευθύνης, φωτιάς, ζημιών, κλοπής, ατυχημάτων συνεπιβατών, κλπ.

ΟΔΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Νέα επιπλέον προαιρετική κάλυψη Οδικής Προστασίας στη διάθεση των πελατών μας του Κλάδου Αυτοκινήτων.

ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΣΚΑΦΩΝ

Η αξιοπιστία, η σιγουριά και το κύρος της Συνεταιριστικής Ασφαλιστικής διασφαλίζουν πλήρως τις ανάγκες των ιδιοκτητών σκαφών αναψυχής.

ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Η υπηρεσία αυτή προσφέρει την απαραίτητη φροντίδα για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των πελατών μας με ιδιαίτερα χαμηλό κόστος.

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Η μεγάλη πείρα της επιτυχημένης Συνεταιριστικής Οργάνωσης, που διαθέτει η Συνεταιριστική Ασφαλιστική, είναι η καλύτερη εγγύηση για την εξασφάλιση εμπορευμάτων που μεταφέρονται από ξηρά, θάλασσα και αέρα.

ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

Οι σύγχρονες στατιστικές μετρήσεις δείχνουν τον αυξημένο κίνδυνο του σημερινού εργαζόμενου από ατυχήματα στο χώρο της εργασίας του. Είναι λοιπόν φυσικό η Συνεταιριστική Ασφαλιστική, λόγω του κοινωνικού της χαρακτήρα, να δείχνει πλήρη υπευθυνότητα για την κάλυψη των ασφαλισμένων της από προσωπικά ατυχήματα στην ιδιωτική και επαγγελματική τους ζωή.

ΓΕΝΙΚΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Η γενική αστική ευθύνη, καθώς και η ευθύνη από ανέγερση οικοδόμων, αποθηκών, εργοστασίων, κατασκευή έργων, κλπ, είναι ένας από τους κύριους κλάδους που καλύπτει ολοκληρωμένα η Συνεταιριστική Ασφαλιστική.

ΚΛΟΠΗΣ

Ζούμε σε μία εποχή που οι κλοπές και οι διαρρήξεις αποτελούν καθημερινό φαινόμενο. Η σιγουριά που προσφέρει η Συνεταιριστική Ασφαλιστική υπερασπίζει αποτελεσματικά τους ασφαλισμένους της από τον κίνδυνο των διαρρήξεων και της κλοπής αντικειμένων πάσης φύσεως.

ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ :

- Προστασία της οικογένειας, της ζωής και της περιουσίας του ασφαλισμένου.
- Πρόνοια για το μέλλον των παιδιών και των ενηλίκων με προγράμματα επένδυσης.
- Εξασφάλιση των γηρατειών με συνταξιοδοτικά προγράμματα εγγυημένης απόδοσης.
- Νοσοκομειακές καλύψεις, εξαιτίας ατυχήματος ή ασθένειας.
- Εξωνοσοκομειακές καλύψεις.
- Προστασία εισοδήματος.
- Καταβολή κεφαλαίων σε σοβαρές ασθένειες και σε περιπτώσεις μόνιμης ανικανότητας.
- Απαλλαγή πληρωμής των ασφαλιστρών, σε περίπτωση μόνιμης ολικής ανικανότητας, κ.α.

ΣΤΟΧΟΙ – ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ήταν και παραμένει σταθερά προσηλωμένη στον θεμελιώδη στόχο της εξυπηρέτησης του πελάτη της, του συνεργάτη της, του Μετόχου της.

Κάνει αισθητή την παρουσία της στην αγορά, μέσα από την διοργάνωση εκδηλώσεων για σύγχρονα κοινωνικά και ασφαλιστικά θέματα αλλά και συμμετέχει ενεργά στα ασφαλιστικά δρώμενα της αγοράς μας, κατακτώντας και αυξάνοντας διαρκώς το μερίδιο της στην αγορά αυτή έχοντας πολύτιμα διαπιστευτήρια της την φερεγγυότητά της και την άμεση, χωρίς γραφειοκρατίες και καθυστερήσεις, εξυπηρέτηση των πελατών της.

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ έχοντας σταθερό προσανατολισμό:

- την αναζήτηση και ανάπτυξη νέων συνεργιών με όλες τις οργανώσεις και εκφράσεις του χώρου της κοινωνικής οικονομίας,
- την ανάπτυξη της στην περιοχή του bancassurance με τις Συνεταιριστικές Τράπεζες της χώρας,
- την επαγγελματοποίηση του δικτύου της,
- την συνεχή εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού της και του δικτύου πωλήσεων της,
- τον επαναπροσδιορισμό και εκσυγχρονισμό των διαδικασιών της,
- την αναβάθμιση και επέκταση των ηλεκτρονικών συστημάτων της.

Θα συνεχίσει την ανοδική της πορεία στην αγορά μας κατακτώντας και απολαμβάνοντας τον σεβασμό και την εμπιστοσύνη των πελατών της, των συνεργατών της αλλά και των ανταγωνιστών της στην αγορά.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η εμφάνιση της ασφάλισης εγκαινιάζει στην ιστορία των κοινωνιών μας ένα νέο τρόπο διαχείρισης του ζημιογόνου συμβάντος. Το αντιμετωπίζει σαν «κίνδυνο», δηλαδή το κοινωνικοποιεί στο πλαίσιο της ομάδας των ασφαλισμένων και, ταυτόχρονα, διαμορφώνει στην τεχνική της έναν κανόνα δικαιοσύνης, για να κατανέμει στα μέλη της κοινότητας τη δαπάνη που απαιτεί η αποκατάστασή του.

Ατομικός κίνδυνος, η κάλυψη δηλαδή ενός μεμονωμένου συμβάντος, δεν αποτελεί ασφάλιση αλλά «στοίχημα», αφού η πιθανότητα επέλευσής του δεν συνιστά μετρήσιμο μέγεθος.

Έτσι, δουλειά του ασφαλιστή είναι να σχηματίζει αυτόν τον «πληθυσμό» και με την επεξεργασία της ασφαλιστικής τεχνικής να μεταβάλλει το ατομικό συμβάν σε ασφαλιστικό «κίνδυνο». Με άλλα λόγια, να το καθιστά μετρήσιμο.

Η Ιδιωτική Ασφάλιση ως παραγωγικός τομέας αναλαμβάνει να προστατεύσει την ατομική ή συλλογική δράση ή την οικονομική μονάδα από αβεβαιότητες, κινδύνους ή αντιξοότητες, που ενδεχομένως να τις πλήξουν ή να τις μειώσουν οικονομικά. Ο κίνδυνος στην ασφαλιστική πρακτική υπολογίζεται μαθηματικά – αναλογιστικά – στατιστικά και αναλαμβάνεται από την ασφαλιστική εταιρία, η οποία εισπράττει το ασφάλιστρο σαν αντιπαροχή.

Συνεπώς, οι ασφαλιστικές εταιρίες εκ της λειτουργίας τους μετατρέπουν τους κινδύνους σε κόστος και με τα ασφάλιστρα που εισπράττουν συνθέτουν τα τεχνικά ή μαθηματικά αποθέματα, που συσσωρεύονται και δημιουργούν σοβαρά χρηματικά μακροπρόθεσμα κεφάλαια, τα οποία ανακατανέμουν στην οικονομία της χώρας, είτε σαν αποζημιώσεις είτε σαν έξοδα λειτουργίας είτε σαν επενδύσεις.

Θα λέγαμε, λοιπόν, ότι με βάση την έννοια του «κινδύνου», η ασφάλιση αποτελεί ένα συλλογικό τρόπο προστασίας από το ζημιογόνο συμβάν, που προβλέπει την αποζημίωσή του παθόντος από τη συλλογική εισφορά της κοινότητας των ασφαλισμένων. Ταυτόχρονα, προτείνει έναν κανόνα δικαιοσύνης, που διαφοροποιεί το ύψος της συνεισφοράς του καθένα, ανάλογα με την ευθύνη του. Έναν κανόνα, όμως, που αναφέρεται στην κοινότητα των ασφαλιζομένων, η οποία είναι και ελεύθερη κάθε φορά να τον προσδιορίζει.

Η Συνεταιριστική Ασφαλιστική ιδρύθηκε το 1978, από τις Ελληνικές Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις. Με τροποποίηση του καταστατικού της Μέτοχοι μπορούν να γίνουν κάθε μορφής Συνεταιρισμοί (Πιστωτικοί, Καταναλωτικοί, Αστικοί, Συνδικαλιστικοί, κ.ά.). Το 1994 Μέτοχοι έγιναν και κορυφαίες Συνεταιριστικές Ασφαλιστικές Οργανώσεις της Ευρώπης (Unipol Ιταλίας, Macif Γαλλίας, P&V Βελγίου, Euresa). Από το 2006 μέχρι και σήμερα τα καθήκοντα του προέδρου έχει αναλάβει επάξια ο κος Θωμάς Ιωαννίδης, ενώ οι Μέτοχοι της Εταιρίας, οι οποίοι προέρχονται από τον ευρύτερο χώρο της Κοινωνικής Οικονομίας, απαριθμούν τους 125.

Η Συνεταιριστική Ασφαλιστική είναι η μόνη αμιγώς Συνεταιριστική Ασφαλιστική Εταιρία στην Ελλάδα με ένα αξιόλογο κεφάλαιο, ισχυρό οικονομικό πυρήνα, σημαντικό κύκλο εργασιών σε όλους τους ασφαλιστικούς κλάδους, ευρεία κοινωνική αποδοχή, σύγχρονα ασφαλιστικά προϊόντα και εκτεταμένο δίκτυο παραγωγής. Με την τεχνογνωσία και την υποστήριξη των Ευρωπαϊών Μετόχων της, δημιουργεί και προωθεί διαρκώς στην αγορά νέα ολοκληρωμένα και πρωτοποριακά προϊόντα. Προσφέρει τη σιγουριά, με μια σειρά καλύψεων σε ποικιλία κινδύνων δραστηριοποιούμενη σε όλη την Ελλάδα μέσω 650 σημείων πώλησης, σε όλους τους ασφαλιστικούς κλάδους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

1. ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ

2. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2007

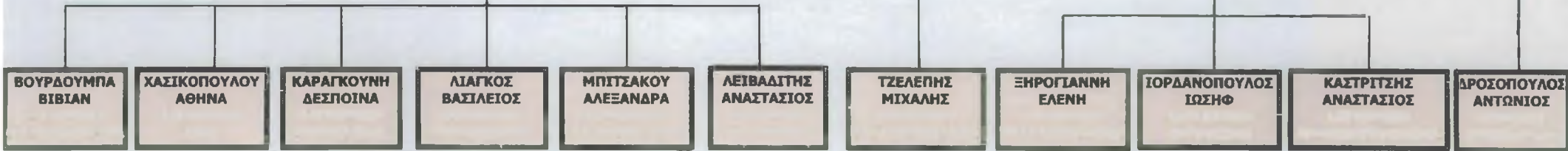

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΘΩΜΑΣ

ΖΟΡΜΠΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

**ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ**

**ΠΥΛΙΤΣΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ**

**ΒΟΥΡΔΟΥΜΠΑ
ΒΙΒΙΑΝ**

**ΧΑΣΙΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΘΗΝΑ**

**ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗ
ΔΕΣΠΟΙΝΑ**

**ΛΙΑΓΚΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ**

**ΜΠΙΤΣΑΚΟΥ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ**

**ΛΕΙΒΑΔΙΤΗΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ**

**ΤΖΕΛΕΠΗΣ
ΜΙΧΑΛΗΣ**

**ΞΗΡΟΓΙΑΝΝΗ
ΕΛΕΝΗ**

**ΙΟΡΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΙΩΣΗΦ**

**ΚΑΣΤΡΙΤΣΗΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ**

**ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	
ΕΣΟΔΑ	
ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	7.124.103,88
Ακαθάριστα Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα κλειομένης περιόδου	9.385.450,28
Μείον: Αντασφάλιστρα	3.225.022,66
Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα προηγούμενης χρήσης 31/12	3.617.575,02
Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	1.179.459,53
Δικαιώματα Συμβολαίων κλειομένης περιόδου	1.251.328,70
ΜΕΙΟΝ	
Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα κλειομένης περιόδου	4.001.724,00
Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	1.275.956,07
Έσοδα επενδύσεων	281.955,95
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	7.406.059,83
ΕΞΟΔΑ	
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ	2.417.382,27
Πληρωθείσες αποζημιώσεις και παροχές κλειομένης περιόδου	2.720.355,53
Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	377.225,50
Προβλέψεις Εκκρεμών Ζημιών κλειομένης περιόδου	1.267.797,48
Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	315.323,99
Λοιπές Ασφαλιστικές προβλέψεις κλειομένης περιόδου	147.204,67
Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	13.256,24
ΜΕΙΟΝ	
Προβλέψεις Εκκρεμών Ζημιών προηγούμενης χρήσης 31/12	1.291.791,29
Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	399.235,75
Λοιπές Ασφαλιστικές Προβλέψεις προηγούμενης χρήσης 31/12 KEI & IBNR	137.104,61
Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	17.490,47
Δεδουλευμένες Προμήθειες Παραγωγής και λοιπά Έξοδα Πρόσκτησης, κλειομένης περιόδου	1.614.193,80
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	4.031.576,07
ΤΕΧΝΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ (ΚΕΡΔΗ) ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	3.374.483,76

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	
ΕΣΟΔΑ	
ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	10.574.299,32
Ακαθάριστα Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα κλειομένης περιόδου	16.102.649,89
Μείον: Αντασφάλιστρα	8.975.579,51
Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα προηγούμενης χρήσης 31/12	6.927.108,06
Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	3.172.874,46
Δικαιώματα Συμβολαίων κλειομένης περιόδου	3.618.091,42
ΜΕΙΟΝ	
Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα κλειομένης περιόδου	7.361.967,17
Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	3.436.871,09
Έσοδα επενδύσεων	1.363.903,41
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	11.938.202,73
ΕΞΟΔΑ	
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ	9.036.221,95
Πληρωθείσες αποζημιώσεις και παροχές κλειομένης περιόδου	14.515.867,56
Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	5.986.319,18
Προβλέψεις Εκκρεμών Ζημιών κλειομένης περιόδου	17.473.513,00
Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	7.892.772,35
Λοιπές Ασφαλιστικές προβλέψεις κλειομένης περιόδου	1.444.157,48
Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	566.786,70
ΜΕΙΟΝ	
Προβλέψεις Εκκρεμών Ζημιών προηγούμενης χρήσης 31/12	16.234.121,00
Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	7.108.216,43
Λοιπές Ασφαλιστικές προβλέψεις προηγούμενης χρήσης 31/12 KEI & IBNR	1.349.305,84
Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	523.772,55
Δεδουλευμένες Προμήθειες Παραγωγής και λοιπά Έξοδα Πρόσκτησης	2.164.059,83
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	11.200.281,78
ΤΕΧΝΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ (ΖΗΜΙΕΣ) ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	737.920,95

	Συνολικά Ποσά
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	0,00
Οφειλόμενο Κεφάλαιο (από το οποίο έχει κληθεί να καταβληθεί στις επόμενες χρήσεις ποσό σε Ευρώ)	
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	168.392,66
Εξόδα Εγκατάστασης και Αύλα Στοιχεία	715.016,00
Μείον: Αποσβέσεις	546.623,34
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	43.158.423,55
ΑΚΙΝΗΤΑ	5.045.925,65
Οικόπεδα	2.212.605,62
Κτίρια	3.643.738,39
Μείον: Αποσβέσεις	810.418,36
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
ΛΟΙΠΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	38.112.497,90
Εισηγμένες Μετοχές σε Χρηματιστήριο της Ε.Ε και του Ε.Ο.Χ	242.364,76
Μη Εισηγμένες Μετοχές σε Χρηματιστήριο της Ε.Ε και του Ε.Ο.Χ	311.910,53
Ομόλογα, ομολογίες και έντοκα γραμμάτια του δημοσίου ή ν.π.δ.δ. ή δημοσίων ή δημοτικών επιχειρήσεων της Ε.Ε	17.741.722,61
Ομόλογα, ομολογίες επιχειρήσεων, τα οποία έχουν εκδοθεί στην Ε.Ε και Ε.Ο.Χ	500.000,00
Λοιπά ομόλογα και ομολογίες	2.995.500,00
Μερίδια Αμοιβαίων Κεφαλαίων και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης της Ε.Ε και Ε.Ο.Χ	
Λοιπά Μερίδια Αμοιβαίων Κεφαλαίων και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	0,00
Λοιπές Επενδύσεις (Προθεσμιακές καταθέσεις)	16.321.000,00
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ	0,00
Επενδύσεις για Λογαριασμό Ασφαλισμένων	
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	14.707.292,72
Χρεώστες Ασφαλιστρών	5.858.839,66
Χρεώστες Ασφαλιστρών Ληξιπρόθεσμων Δόσεων	658.498,42
Λοιπές απαιτήσεις	8.189.954,64
ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.284.634,94
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	139.289,74
Εξοπλισμός και Μεταφορικά Μέσα	1.132.029,26
Μείον: Αποσβέσεις	992.739,52
ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	2.145.345,20
Μετρητά στο Ταμείο	196.597,04
Λοιπά Χρηματικά διαθέσιμα	1.948.748,16
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.547.843,34
Προμήθειες παραγωγής επομένων χρήσεων (Μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης)	2.038.025,88
Λοιποί Μεταβατικοί Λογαριασμοί Ενεργητικού	509.817,46
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	62.866.587,21

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	14.957.404,53
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ	7.907.923,80
Καταβεβλημένο	7.907.923,80
Οφειλόμενο	0,00
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	6.803.896,46
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ	245.584,27
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	35.965.691,55
Προβλέψεις Ασφαλίσεων Ζωής Σύνολο	4.269.327,75
Προβλέψεις Ασφαλίσεων Ζωής της Εταιρίας	3.379.980,42
Συμμετοχή Αντασφαλιστών	889.347,33
Προβλέψεις Ασφαλίσεων Λοιπών Ζημιών (εκτός Αστικής Ευθύνης Αυτή/του) Σύνολο	5.416.726,15
Προβλέψεις Ασφαλίσεων Λοιπών Ζημιών της Εταιρίας	3.812.189,85
Συμμετοχή Αντασφαλιστών	1.604.536,30
Προβλέψεις Ασφαλίσεων Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτου Σύνολο	26.279.637,65

	Προβλέψεις Ασφαλίσεων Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτου της Εταιρίας	14.383.207,51
	Συμμετοχή Αντασφαλιστών	11.896.430,14
	Προβλέψεις ασφαλίσεων ζωής που τον επενδυτικό κίνδυνο φέρουν οι ασφαλισμένοι	
& ΣΤ	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ & ΕΞΟΔΑ κλ.π.	0,00
	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	11.275.202,64
	Αντασφαλιστές	3.234.760,54
	Δικαιούχοι Προμηθειών Παραγωγής	971.427,32
	Πράκτορες & Ασφαλιστές -Λογ/σμοί Μεταβ. - Γραμμάτια και Επιταγές Πληρωτέες	719.661,24
	Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις και Συμμετοχικού Ενδιαφέροντος Επιχειρήσεις	
	Δάνεια Μειωμένης Διασφάλισης	
	Ομολογιακά Δάνεια	4.500.000,00
	Υποχρεώσεις για Φόρους και Τέλη	1.280.057,07
	Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	310.996,47
	Μερίσματα Πληρωτέα	258.300,00
	Λοιπές προβλέψεις	0,00
	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	668.288,49
	Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού (53 + 56) + ΠΥ Ενεργητικού	668.288,49
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	62.866.587,21

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (01/01/2007 - 31/12/2007)

	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ (ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΕΣ) ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	308.633,45
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ (ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΕΣ) ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	3.374.483,76
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ (ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΕΣ) ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	737.920,95
	ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΕΣ) ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	4.421.038,16
	ΜΕΙΟΝ	
	Γενικά έξοδα	3.552.815,57
	ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ - ΖΗΜΙΕΣ) ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	868.222,59

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	
	ΕΣΟΔΑ	
	ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	1.584.726,88
	Ακαθάριστα Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα κλειομένης περιόδου	2.287.809,25
	Μείον: Αντασφάλιστρα	531.965,36
	Μαθηματικές προβλέψεις προηγούμενης χρήσης 31/12	3.034.876,32
	Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	145.663,80
	Δικαιώματα Συμβολαίων κλειομένης περιόδου	40.783,50
	ΜΕΙΟΝ	
	Μαθηματικές προβλέψεις κλειομένης περιόδου	3.296.589,30
	Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	195.476,27
	Έσοδα επενδύσεων	178.738,92
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	1.763.465,80
	ΕΞΟΔΑ	
	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ	995.602,96
	Πληρωθείσες αποζημιώσεις και παροχές κλειομένης περιόδου	1.065.002,35
	Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	199.892,40
	Προβλέψεις Εκκρεμών Ζημιών κλειομένης περιόδου	924.873,63
	Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	659.162,84
	Λοιπές Ασφαλιστικές προβλέψεις κλειομένης περιόδου	47.864,82
	Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	34.708,22
	ΜΕΙΟΝ	
	Προβλέψεις Εκκρεμών Ζημιών προηγούμενης χρήσης 31/12	151.291,51
	Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	27.682,75
	Λοιπές Ασφαλιστικές προβλέψεις προηγούμενης χρήσης 31/12 KEI & IBNR	30.690,63
	Μείον: Συμμετοχή Αντασφαλιστών	5.925,01
	Δεδουλευμένες Προμήθειες Παραγωγής και λοιπά Έξοδα Πρόσκτησης	459.229,39
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	1.454.832,35
	ΤΕΧΝΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ (ΚΕΡΔΗ) ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	308.633,45

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αγροτική Ζωής Α.Ε. Διευθυνση Marketing, "ΕΓΩ ΚΑΙ Η ΑΓΟΡΑ ΜΟΥ" Αθήνα 2003 σελ.11

Αμίτσης Γ., Η θεσμική κατοχύρωση των ελαχίστων ορίων διαβίωσης στην Ελληνική και διεθνή έννομη τάξη-Συμβολή στη δογματική θεμελίωση των συστημάτων ελαχίστου εισοδήματος, Α.Ν. Σάκκουλας, Αθήνα, 2001

Γεώργιος Χρ. Δασκάλου, Αστικοί και Γεωργικοί Συνεταιρισμοί, Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα 1992.

Εφημερίς των Αυτοκινητιστών, Αθήνα, Δεκέμβριος, 1988

Κουκιάδας Ι., Παραδόσεις Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Νομοθεσίας, τ. Α΄, Σάκκουλας, Θεσσαλονίκη, 1981

Κρεμαλής Κ., Δίκαιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Α. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα, 1985

Λεοντάρη Μιλτιάδη, Το δίκαιο των ασφαλισμένων, εκδοτικός οίκος «ΠΑΜΙΣΟΣ», Αθήνα 1985

Μαννασής Ν., Σχέδιο για τη θέσπιση ενός εθνικού συστήματος συνταξιοδοτικής προστασίας, Αθήνα, 1991

Νικολακοπούλου – Στεφάνου Η., Σύγκλιση συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 1992

Παπαρηγοπούλου – Πεχλιβανίδη Π., Η Επικουρική Κοινωνική Ασφάλιση στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Δίκαιο του Ανταγωνισμού, Α.Ν.Σάκκουλας, Αθήνα, 2002

Περιοδικό << ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ >> τεύχος Ιανουαρίου 2005, σελ. 23

Περιοδικό << BISUNES >> Νο 123-Μάιος 2004, σελ. 27

Περιοδικό <<ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ >>, ετήσιος απολογισμός 2003, σελ. 23

Περιοδικό <<ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ >>, η σιγουριά της επιτυχημένης Συνεταιριστικής Οργάνωσης, σελ. 32

Περιοδικό <<ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ >> τεύχος 201-Νοέμβριος 2006, σελ. 56

Πετρόγλου Α., Δίκαιον Κοινωνικής Ασφαλίσεως, Αθήνα, 1974

Ρομπόλης Σ./Ρωμανιάς Γ./ Μαργιός Β., Αναλογιστική Μελέτη του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης στην Ελλάδα, ΙΝΕ ΓΣΕΕ – ΑΔΕΔΥ, Αθήνα, 2001

Σισσούρας Α. / Αμίτσης Γ., "Το κοινωνικό δίκτυο ασφάλειας και οι μηχανισμοί εφαρμογής του στο ελληνικό σύστημα κοινωνικής προστασίας", σ. 537-566, σε Θ. Σακελλαρόπουλος (επ.), Η Μεταρρύθμιση του Κοινωνικού Κράτους, Κριτική, Αθήνα, 1999

Σκουτέλης Γ., Κοινωνικές Ασφαλίσεις: Ανάπτυξη και κρίση, Κέντρο Κοινωνικών Επιστημών Υγείας, Αθήνα, 1990

Σταργίου Α., Η συνταγματική κατοχύρωση της κοινωνικής ασφάλισης, Σάκκουλας, Θεσσαλονίκη, 1994

Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών / Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Η Ελληνική Έκθεση Στρατηγικής για τις Συντάξεις, Αθήνα, Σεπτέμβριος 2002

Χατζηδημητρίου Φ. / Ψηλός Γ., Το νέο δίκαιο των κοινωνικών ασφαλίσεων, Εκδόσεις Δελτίου Εργατικής Νομοθεσίας, Αθήνα, 1993

COORDINATORS COLLEGE, Μέλος του ομίλου επιχειρήσεων Ε. Καρναχωρίτη, <<Η Εκπαιδευτική Δύναμη στην Ασφαλιστική Βιομηχανία>>, Αθήνα 2003.

ING A.E., Αθήνα, Δεσμοί Ζωής.